

T.C.

AMASYA ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI

**ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE
İLİŞKİN TUTUMLARI İLE OKULA AİDİYET DUYGUSU
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BAHRİ GÜNGÖR

TEZ DANIŞMANI

DOÇ. DR. SERKAN ZENGİN

**AMASYA
HAZİRAN 2024**

T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE
İLİŞKİN TUTUMLARI İLE OKULA AİDİYET DUYGUSU
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Bahri GÜNGÖR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı
DOÇ. DR. Serkan ZENGİN

AMASYA
HAZİRAN 2024

BAHRİ GÜNGÖR tarafından hazırlanan “**ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN TUTUMLARI İLE OKULA AİDİYET DUYGUSU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ/OY ÇOKLUĞU ile Amasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü **Beden Eğitimi ve Spor** Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Serkan ZENGİN

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Amasya Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum

.....

Başkan: Prof. Dr. Ali TEKİN

Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.

.....

Üye: Dr. Öğr. Üyesi İskender GÜLER

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Amasya Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.

.....

Tez Savunma Tarihi: 13/06/2024

Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

.....

Doç. Dr. Neşe YAKŞI ŞAHİN
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

ETİK BEYAN

Amasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim

Bahri GÜNGÖR

13 / 06 / 2024

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans öğrenim ve tez çalışmam sürecinde tecrübelerinden yararlandığım ve benden desteğini hiçbir zaman esirgemeyen başta tez danışman hocam Doç. Dr. Serkan ZENGİN'e, tez savunmamdaki değerli jüri üyelerine, yüksek lisansa başladığım günden bugüne kadar desteğini her an yanımda hissettiğim değerli eşim Fatma Begüm GÜNGÖR'e annem Müzeyyen GÜNGÖR ve babam Yaşar Yavuz GÜNGÖR'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
ŞEKİLLER LİSTESİ	iv
TABLOLAR LİSTESİ	v
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİN.....	vii
ÖZET	viii
ABSTRACT	ix
1.GİRİŞ.....	1
1.1.Problem Durumu	1
1.2.Araştırmanın Amacı	2
1.3.Araştırmanın Önemi	2
1.4.Sınırlılıklar.....	3
1.5.Varsayımlar	3
1.6.Tanımlar	3
2.GENEL BİLGİLER	5
2.1. Beden Eğitimi ve Spor.....	5
2.1.1. Beden eğitimi ve sporun önemi.....	6
2.1.2. Beden eğitimi ve sporun faydaları.....	8
2.1.2.1. Fiziksel ve psikomotor gelişim açısından faydaları	8
2.1.2.2. Zihinsel ve psikolojik gelişim açısından faydaları	9
2.1.2.3. Sosyal gelişim açısından faydaları	10
2.2. Tutum Kavramı	11
2.2.1. Tutumun öğeleri.....	12
2.2.1.1. Zihinsel öğe	13
2.2.1.2. Duygusal öğe	14
2.2.1.3. Davranışsal öğe.....	14
2.2.2. Tutumların oluşumu ve gelişimi.....	15
2.2.3. Tutumların oluşumunu etkileyen faktörler.....	16
2.3. Aidiyet	17
2.3.1. Okula aidiyet tanımı.....	20

2.3.2. Okula aidiyet kuramları.....	21
2.3.3. Okula aidiyet önemi ve etkileyen faktör.....	23
2.4. İlgili Araştırmalar.....	24
3.GEREÇ VE YÖNTEM.....	31
3.1.Yöntem.....	31
3.2.Evren Örneklem.....	31
3.3.Veritoplama Araçları.....	33
3.4.Verilerin Toplanması.....	33
3.5.Verilerin Analizi.....	34
4. BULGULAR.....	35
4.1. Okula Aidiyet Düzeyine İlişkin Bulgular.....	35
4.2. Beden Eğitimi Ve Spor Dersine Yönelik Tutuma İlişkin Bulgular.....	39
4.3. Ölçekler Arasındaki İlişkiye Ait Bulgular.....	42
5. TARTIŞMA.....	44
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	54
7. KAYNAKLAR.....	56
EKLER.....	69
EK-1. Amasya Üniversitesi Sosyal Bilim Etik Kurul İzin Dilekçesi.....	70
EK-2. Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Etik Kurul Değerlendirme Formu.....	71
EK-3. Okula Aidiyet Duygusu Ölçek İzin Yazısı.....	72
EK-4. Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeği.....	73
EK-5. Kişisel Bilgi Formu.....	74
EK-6. Beden Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği.....	75
EK-7. Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği.....	76
ÖZGEÇMİŞ.....	77

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1 : İhtiyaçlar Hiyerarşisi.....	18
---------------------------------------	----

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3.1. Örneklem Büyüklüğü Sayısı.....	31
Tablo 3.2. Öğrencilerin Demografik Bilgilerine İlişkin Frekans ve Yüzdelik Dağılımlar.....	32
Tablo 3.3. Ölçek Puanlarına İlişkin Güvenilirlik Analizi Sonuçları ile Çarpıklık Basıklık Değerleri	34
Tablo 4.1. Öğrencilerin Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	35
Tablo 4.2. Öğrencilerin Cinsiyete Göre Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	35
Tablo 4.3. Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Sınıfa Göre Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	36
Tablo 4.4. Öğrencilerin Eğitim Gördüğü Okul Türüne Göre Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	36
Tablo 4.5. Öğrencilerin Not Ortalamasına Göre Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	37
Tablo 4.6. Öğrencilerin Okul Takımında Yer Alma Durumuna Göre Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	37
Tablo 4.7. Öğrencilerin Anne Eğitim Durumuna Göre Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	38
Tablo 4.8. Öğrencilerin Baba Eğitim Durumuna Göre Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	38
Tablo 4.9. Öğrencilerin Aile Aylık Gelir Durumuna Göre Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	39
Tablo 4.10. Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	39
Tablo 4.11. Öğrencilerin Cinsiyete Göre Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	39
Tablo 4.12. Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Sınıfa Göre Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	40
Tablo 4.13. Öğrencilerin Eğitim Gördüğü Okul Türüne Göre Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	40

Tablo 4.14. Öğrencilerin Not Ortalamasına Göre Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	40
Tablo 4.15. Öğrencilerin Okul Takımında Yer Alma Durumuna Göre Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	41
Tablo 4.16. Öğrencilerin Anne Eğitim Durumuna Göre Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	41
Tablo 4.17. Öğrencilerin Baba Eğitim Durumuna Göre Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	41
Tablo 4.18. Öğrencilerin Aile Aylık Gelir Durumuna Göre Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	41
Tablo 4.19. Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Düzeyi ile Okula Aidiyet Düzeyi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	42
Tablo 4.20. Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Düzeyinin Okula Aidiyet Düzeyine Etkisi.....	42
Tablo 4.21. Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Düzeyinin Reddedilme Hissi Düzeyine Etkisi.....	43
Tablo 4.22. Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Düzeyinin Toplam Okula Psikolojik Aidiyet Düzeyine Etkisi.....	43

SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ

Bu çalışmada kullanılmış bazı simgeler ve kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar

Açıklama

TDK

Türk Dil Kurumu

ABD

Amerika Birleşik Devletleri

ÖZET

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN TUTUMLARI İLE OKULA AİDİYET DUYGUSU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Bahri GÜNGÖR

Amasya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans, Ağustos/2023
Danışman: Doç. Dr. Serkan ZENGİN

Bu araştırmada ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları ile okula aidiyet duyguları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. İlişkisel tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmanın evrenini, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Ordu ili Korgan ilçesindeki kamuya ait dokuz tane ortaokulun 5.6.7 ve 8. sınıflarında öğrenim gören 465 erkek 515 kız olmak üzere toplam 980 öğrenci katılmıştır.

Araştırma kapsamında toplanan verilerin analiz işlemleri için SPSS 22.0 programı kullanılmıştır. Ölçek verilerinin güvenilirlik düzeyinin belirlenmesinde Cronbach's Alpha iç tutarlık katsayıları incelenmiştir. Cinsiyet, okul türü ve okul takımında yer alma durumuna göre ölçek puanlarının kıyaslanmasında Independent Samples T test kullanılırken, okula aidiyet düzeyinin beden eğitimi ve spora yönelik tutum üzerindeki etkisinin incelenmesinde Çoklu Doğrusal Regresyon analizi kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutum düzeyleri ile okula aidiyet düzeyleri arasında, beden eğitimi ve spora yönelik tutum düzeyleri ile toplam okula psikolojik aidiyet düzeyleri arasında pozitif ve orta düzeyin altında anlamlı ilişki olduğu, beden eğitimi ve spor dersi tutum düzeyleri ile reddedilme hissi düzeyleri arasında negatif ve orta düzeyin altında anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Yaptığımız bu çalışmada öğrencilerin eğitim gördükleri sınıfa göre okula aidiyet ölçeğine baktığımızda anlamlı olduğu 7. Sınıf öğrencilerinin okula aidiyet düzeylerinin diğer sınıflara göre yüksek olduğu görülmüştür. Beden eğitimi ve spora yönelik tutum ölçeği ile okula aidiyet ölçeklerinin ikisinde de not ortalaması yüksek olan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının yüksek olduğu ve bu durumda okullarına olan aidiyetlerini pozitif yönlü etkilediği tespit edilmiştir.

Araştırma sonuçlarından elde edilen verilere göre Beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumunun artmasıyla okula duyulan aidiyetin arttığı, reddedilme hissinin ise azaldığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aidiyet, Beden Eğitimi Ve Spor, Okul Aidiyeti, Spor, Tutum

ABSTRACT

AN INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN MIDDLE SCHOOL STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS PHYSICAL EDUCATION COURSE AND THEIR SENSE OF BELONGING TO THE SCHOOL

Bahri GÜNGÖR

Amasya University, Institute of Health Sciences
Department of Physical Education and Sports, MSc, August/2023
Supervisor: Doç. Dr. Serkan ZENGİN

This study aimed to examine the relationship between secondary school students' attitudes towards physical education and sports lessons and their sense of belonging to the school. A total of 980 students, 465 boys and 515 girls, studying in the 5th, 6th, 7th and 8th grades of nine public secondary schools in the Korgan district of Ordu province in the 2022-2023 academic year, participated in the population of the research conducted in the relational scanning model.

SPSS 22.0 program was used to analyze the data collected within the scope of the research. Cronbach's Alpha internal consistency coefficients were examined to determine the reliability level of the scale data. While Independent Samples T test was used to compare the scale scores according to gender, school type and participation in the school team, Multiple Linear Regression analysis was used to examine the effect of the level of school belonging on attitudes towards physical education and sports.

There was a positive and significant relationship below the moderate level between the students' attitude levels towards physical education and sports and their level of school belonging, between their attitude levels towards physical education and sports and their total psychological belonging level to the school, and their level of attitude towards physical education and sports lesson and their level of rejection feeling. It was determined that there was a negative and significant relationship between the two.

In this study, when we look at the school belonging scale according to the grade in which the students study, it is seen that it is significant and the school belonging level of 7th grade students is higher than other grades. It has been determined that students with high grade point averages in both the attitude towards physical education and sports scale and the school belonging scale have high attitudes towards physical education lessons and this positively affects their belonging to their schools.

According to the data obtained from the research results, it is seen that as the attitude towards physical education and sports lessons increases, the sense of belonging to the school increases and the feeling of rejection decreases.

Keywords: Attitude, Belonging, Physical Education and Sports, School Belonging, Sports

1. GİRİŞ

Çalışmanın bu bölümüne araştırmanın problem durumuna, amacına, önerime, araştırmanın varsayımlarına, sınırlıklarına ve araştırma konusu ile yakından ilişkili tanımlara yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Eğitim olgusu dünyanın birçok ülkesinde üzerinde önemle durulan konular arasında yer almaktadır. Bunun temel nedenlerinin başında ülkelerin refah düzeylerinin yükselmesinde, bireysel ve toplumsal değerlerin öğrencilere aktarılmasında, beşerî sermayenin ve istihdama katılımının yükseltilmesinde eğitimin önemli bir etkiye sahip olması gelmektedir (O'Higgins ve Ivanov, 2006: 6; Ven Der Sluis ve diğerleri, 2005: 225; Glick ve Sahn, 1997: 793 Riddell ve Song, 2011: 1). Söz konusu faydalar aynı zamanda eğitim ile belirlenen temel amaçlar arasında yer almaktadır. Eğitim ile belirlenen amaçlara ulaşmak için öğrencilerin okula ilişkin tutumlarının olumlu yönde olması önemli bir konudur. Bu noktada okula aidiyet kavramı eğitim sisteminde üzerinde önemle durulan kavramlar arasında yer almaktadır. Çünkü okula aidiyet düzeyinin yüksek olması öğrencilerin okula yönelik tutumlarını, akademik başarı düzeylerini, ders motivasyonlarını ve derse olan ilgilerini arttırmaktadır (Korpershoek ve diğerleri, 2020: 641; Demiröz, 2020: 60; Smith ve diğerleri, 2020: 830); Morris ve diğerleri, 2020: 1. Bu durum son yıllarda hem yurtiçi hem de yurtdışında yapılan çalışmalarda öğrencilerin okula aidiyet düzeylerini etkileyen unsurların, bunun yanında okula aidiyet düzeyi üzerinde etkili olan faktörlerin sıklıkla incelenmesine zemin hazırlamıştır. Nitekim bu alanda yapılan birçok çalışmada okula aidiyet duygusunun etkilerinin ve okula aidiyet duygusunu etkileyen unsurların sıklıkla ele alındığı görülmektedir (Lewis ve diğerleri, 2016: 1; Mohammadian ve diğerleri, 2016: 1; Dukynaite ve Lithiaina, 2017: 39; Pendergast ve diğerleri, 2018: 1; Pia-Maria, 2016: 45).

Öğrencilerin okula aidiyet duygularının yüksek olması için dersleri sevmeleri ve derse ilgi göstermeleri oldukça önemlidir. Bu noktada beden eğitimi ve spor dersi çocuklara okulu sevdiren bir ders olarak karşımıza çıkmaktadır. Eğitim sistemi içerisinde öğrencilerin bedensel gelişimlerine katkı sağlayan bir ders olan beden eğitimi dersi fiziksel gelişimin yanında psikolojik ve motorsal gelişimin desteklenmesine katkı sağlamakta, bunun yanında öğrencilerin sosyal gelişimlerine katkı sağlamaktadır (Eime ve diğerleri, 2013: 1; Malm ve

diğerleri, 2019: 1; Pesce ve diğerleri, 2012: 326). Söz konusu özellikleri nedeniyle diğer dersler ile kıyaslandığı zaman öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik olumlu tutumlarının daha fazla olduğu görülmektedir. Yapılan araştırma bulguları da bu görüşü desteklemektedir (Arabacı, 2009: 2; Rikard ve Banville, 2006: 385; Doukeridou ve diğerleri, 2011: 1; Gürbüz ve Özkan, 2012: 78; Zeng ve diğerleri, 2011: 529).

Öğrencilerin “beden eğitimi ve spor dersine” ilişkin tutumlarının yüksek olması okula yönelik aidiyet duygularını yükselmesi beklenen bir durumdur. Bunun temelinde öğrencilerin sevdikleri dersler sayesinde okula daha istekli gitmelerinin yattığı düşünülebilir. Ancak yapılan literatür taraması sonunda öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum ile bağının değerlendirildiği çalışmaların sınırlı olduğu rapor edilmiştir. Böylece “öğrencilerin okula yönelik aidiyet seviyeleri ile beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?” sorusunun cevaplanması gerekliliği vurgulanmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Yürütülen bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin okula aidiyet duygusu ile beden eğitimi dersine ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi, bunun yanında okula aidiyet duygusu ile beden eğitimi ve spor dersine ilişkin öğrenci tutumlarını etkileyen demografik değişkenlerin incelenmesi amaçlanmıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Öğrencilerin gelecek yaşamlarında ilgi ve yeteneklerine uygun meslek dallarında yer almaları eğitim sisteminin temel amaçları arasında yer almaktadır. Bu süreçte öğrencilerin okula aidiyet duygularının yüksek olması hem derslerine daha fazla ilgi göstermelerine hem de gelecekte istedikleri meslek dalında yer almalarına katkı sağlamaktadır.

Kavramsal açıdan ele alındığı zaman aidiyet kavramı “bireyin kendisini toplum tarafından onaylanan bir kişi olarak hissetmesi” şeklinde tanımlanmaktadır. Bu kapsamda aidiyet kavramı başkaları tarafından onaylanma, kabul görme ve sosyal çevre tarafından sevilme gibi unsurları içinde barındırmaktadır (Akıncı-Kökdağ, 2019: 3-28).

Aidiyet duygusu hayatın her alanında psikolojik ve sosyal gelişimi olumlu yönde etkilemekle beraber, öğrenciler açısından ele alındığı zaman okula aidiyet duygusu da öğrenci yaşamını olumlu yönde etkileyen bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır (O’Brien ve diğerleri, 2013: 320; Allen ve Bowles, 2012: 108). Bu alanda yapılan çalışmalarda okula

aidiyet duygusu yüksek olan öğrencilerin akran ilişkilerinin daha gelişmiş, akademik başarı düzeylerinin daha yüksek, öğretmenler ile ilişkilerinin daha olumlu ve derse katılım düzeylerinin daha yüksek olduğu belirtilmektedir (Çuhadar, 2021: 4).

Literatürde yer alan bilgiler değerlendirildiği zaman, okula aidiyet duygusu yüksek olan öğrencilerin özellikle sevdikleri derslere yönelik tutumlarının yüksek olması beklenmektedir. Buna karşılık literatürde okula aidiyet duygusunun derslere yönelik tutum ile olan ilişkisinin incelendiği araştırmaların sınırlı olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin derslere yönelik tutumları ders motivasyonlarını ve okul başarılarını olumlu yönde etkilemektedir (Kazazoğlu, 2013: 294; Bozkurt ve Bircan, 2015: 201). Öğrencilerin okula aidiyet duygularının derse yönelik tutum ile ilişkisinin belirlenmesi öğrencilerin ders tutumlarının yükselmesine, buna paralel olarak daha başarılı birer öğrenci olmalarına katkı sağlayacaktır. Bu kapsamda gerçekleştirilen bu araştırmanın literatüre katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

1.4. Sınırlılıklar

Söz konusu bu çalışmada ortaokul düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeyleri ile okula aidiyet duyguları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Ordu ili Korgan ilçesi ile sınırlandırdık. İlçede ki kamuya ait dokuz tane ortaokulun 5. 6. 7. ve 8. Sınıf öğrencileri ile araştırmamızın sınırlarını belirledik.

1.5. Varsayımlar

1. Katılımcıların kullanılan ölçeklere içten ve samimi cevap verdikleri varsayılmaktadır.

2. Araştırmada kullanılan ölçeklerin ölçülmek istenen nitelikleri ölçecek özellikte olduğu varsayılmaktadır.

1.6. Tanımlar

Aidiyet: kişinin kendisi için önemli kabul ettiği bireyler tarafınca tanınmayı, sevmeyi, beğenilmeyi, değerli kabul edilerek güven duyulma arzusu sonucunda gündelik yaşamına yansıyan ve doğuştan getirilen bir gereksinim olarak tanımlamıştır (Uslu,2012).

Beden Eğitimi: Bireylerin fiziksel, duyuşsal ve bilişsel gelişimlerini destekleyen ve içerisinde bulundukları yaş dönemine uygun fiziksel kapasitelerinin gerektirdiği verimliliğe

ulaşabilmelerini olanaklı kılan etkinliklerin tümü olarak ifade edilebilmektedir (Yılmaz,2008).

Spor: Daha evvelden belirlenmiş olan kurallara göre takım ya da bireysel yapılan genellikle rekabete dayalı yarışma ve kişisel keyif, mükemmelliğe erişmek adına yapılan fiziksel ya da zihinsel aktivite olarak tanımlanmaktadır (Ritter,2005).

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Beden Eğitimi ve Spor

Beden eğitimi ve Spor dersi; bireylerin beden ve ruh sağlığının geliştirilebilmesine yönelik olarak, insan organizmasının bütünlük ilkesine dayalı yürütülen ve kişiliğin de eğitilmesini içeren süreci ifade etmektedir (Alparslan,2008). Bir başka tanımlama kapsamında beden eğitimi; bireylerin fiziksel ve psikolojik sağlık düzeylerinin artırılması, kişilik oluşumlarının desteklenmesi ile verimlilik ve moral açısından geliştirilmesi doğrultusunda, milli yönden güçlü ve ortak duygu ve davranışları olan kişiler olarak yetiştirilmesini sağlayan eğitim faaliyetleri olarak ifade edilmektedir (Aras, 2013).

Beden eğitimi; bireylerin fiziksel ve ruhsal özelliklerinin, içerisinde yer alınan yaş döneminin gereklerine uygun kapasiteye eriştirilebilmesi için gerçekleştirilen beden hareketlerini ve oyunlar aracılığıyla gerçekleştirilen çalışmaları kapsamaktadır (Şahin, 2006). Söz konusu edilen bu kapsamı itibariyle beden eğitimi; oyun, spor ve jimnastik etkinliklerini içeren bir kapsamda yürütülmesi doğrultusunda, bireylerin fiziksel, ruhsal ve zihinsel gelişimlerine katkı sağlamakta, minimum düzeyde efor sarf edilmesiyle maksimum düzeyde fayda elde edilmesini olanaklı kılmaktadır (Açak, 2006).

Beden eğitimi; vücudun yapısal ve fonksiyonel özelliklerini geliştirmekte, eklem kontrolünün ve kassal kontrolün uygun ve dengeli bir şekilde gerçekleştirilebilmesini sağlamakta, fiziksel kapasitenin ekonomik kullanımını olanaklı kılmakta ve söz konusu edilen bu kapsama endeksli olarak da, metotlu aktiviteler kapsamında yürütülmektedir.

Beden eğitimi ile fiziksel, ruhsal ve zihinsel sağlık düzeyleri artırılabilen bireyler, sosyal yaşama daha iyi adapte olabilmekte ve topluma yarar sağlayan bireyler olarak yetiştirilebilmektedir (Aytan, 2010).

Beden eğitimi kapsamında yürütülen aktiviteler ve etkinlikler; bireylerin kendilerini daha rahat ifade edebilmelerini sağlamakta ve sosyalleşmelerine ve toplumla gereği gibi bütünleşmelerine katkıda bulunmaktadır (Ceylan, 2008).

Spor kavramı da; Latince “dağıtmak” ya da diğer ifadeyle “birbirinden ayırma” manasına gelen “desport” ve “disportare” sözcüklerinden türetilmiş bir kavramdır ve hem bireysel hem de kolektif oyunlar şeklinde yapılabilen ve genel olarak yarışmaya yönelik kurallara endeksli gerçekleştirilen beden hareketleri olarak tanımlanabilmektedir (Şahin, 2015).

Spor; bireylerin fiziksel ve psikolojik sağlıklarının geliştirilebilmesini sağlayan, sosyal davranışlarını düzenleyen, zihinsel ve motor becerilerini geliştiren biyolojik, pedagojik ve sosyal temelleri olan bir olgu olarak tanımlanabilmektedir ( lmez, 2010).

Tarihsel süreç içerisinde; direkt ya da dolaylı olarak içerisinde yer almak doğrultusunda, çok daha geniş kitleler sporla ilgilenmeye başlamışlardır. Bu doğrultuda spor faaliyetleri daha organize hale gelmeye başlamış ve uluslararası bir saygınlık gösterisi olarak kabul edilir hale gelmiştir. Bununla birlikte spor; özde sadece bir yarışma ve fiziksel üstünlüğü ortaya koyma alanı olarak değil, temel karakteristikleri doğrultusunda hem bireysel hem de toplumsal etkileri olan bir alan olarak kendisini ortaya koymaktadır (Aytan, 2010).

2.1.1. Beden eğitimi ve sporun  nemi

Eğitimin temel amaçları kapsamında ifade edildiği doğrultuda; Beden Eğitimi ve Spor Dersi ile de, toplumun ihtiyaç duyduğu nitelikli bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Zira beden eğitimi ve spor ile insanların ruhsal, fiziksel, sosyal, zihinsel ve duygusal yönden sağlıklı olmalarını sağlamakta ve buna yönelik uygulamaları ve etkinlikleri içermektedir. Bu doğrultuda beden eğitimi ve spora gereken önemin verilmesi ve beden eğitimi ve spor kapsamındaki etkinliklerin düzenli olarak yapılması ile bireylerin fiziksel uygun düzeylerinin ve ruhsal, zihinsel, sosyal ve duygusal nitelikli sağlık düzeylerinin geliştirilmesi olanaklı olabilmektedir (Heper, 2012).

Özellikle ilköğretim çağındaki çocukların bedensel gelişimlerinin hızlı olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bu dönemle birlikte bireylerin yaşamlarında hareketliliğe ve fiziksel aktivitelere çok daha fazla yer verilmesi gerekliliği gündeme gelmektedir (Hergüner, 1991). Konu ile ilgili araştırmalar doğrultusunda da; fiziksel olarak aktif olmaları sağlanan öğrencilerin hem akademik motivasyon hem de akademik başarı düzeylerinin çok daha yüksek olduğu bulgulanıştır ( mamoğlu, 2011).

Çocukluk ve ergenlik döneminde yapılan fiziksel aktiviteler, bireylerin sosyal ve duygusal yeteneklerinin gelişimini desteklemektedir. Buna yönelik olarak da dünya genelinde Beden Eğitimi ve Spor Dersi kapsamında uygulanan eğitim programlarının temelinde; fiziksel uygunluk düzeyleri yüksek ve fiziksel yetenekleri gelişmiş ve bu doğrultuda sağlıklı yaşam tarzını yaşam boyu devam ettirebilen bireyler yetiştirilmesi amacının yer aldığı görülmektedir (Aras, 2013).

Söz konusu edilen bu belirlemeler doğrultusunda, ABD menşeli bir kurum olan “Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Birliği (The National Association of Sport and Physical Education-NASPE)” tarafından da beden eğitimi ve sporun önemine yönelik belirlemeler aşağıda verilen kapsamda ifade edilmektedir (Heper, 2012):

- Beden eğitimi ve spor, bireylerin fiziksel etkinlikleri gerçekleştirebilmeleri için ihtiyaç duydukları becerileri edinmelerini sağlamaktadır.
- Beden eğitimi ve spor, bireylerin fiziksel uygunluk düzeylerinin farkında olmalarını sağlamaktadır.
- Beden eğitimi ve spor, fiziksel hareketlerin gerçekleştirilebilmesine yönelik ustalık gerektiren becerileri edinmelerini sağlamaktadır.
- Beden eğitimi ve spor; bireylerin hareket, dans ve oyun becerilerini kazanmalarını sağlamanın yanında, sportif etkinlikleri gerçekleştirebilmeye yönelik becerileri edinmelerini sağlamaktadır.
- Beden eğitimi ve spor; bireylerin düzenli fiziksel aktivitenin önemini kavramalarını sağlamak doğrultusunda, fiziksel ve ruhsal sağlık düzeylerini geliştirmelerinin önemini kavramalarını sağlamaktadır.
- Beden eğitimi ve spor; bireylerin sağlıklı olmanın önemini kavramalarını sağlamak doğrultusunda, sağlıklı tüketime önem veren ve zararlı alışkanlıklardan uzak duran bireyler olmalarını sağlamaktadır.
- Beden eğitimi ve spor, bireylerin dinlenme becerisine sahip olmalarını sağlamaktadır.
- Beden eğitimi ve spor; bireylerin başarıma duygusunu tatmalarını sağlamak doğrultusunda, özgüvenlerinin artırılmasına katkıda bulunmaktadır.
- Beden eğitimi ve spor; bireylerin sportif etkinliklere yönelik kurallara riayet etmenin önemini kavramalarını sağlamak doğrultusunda, kuralların sosyal yaşamdaki önemini de değerlendirebilmelerine katkıda bulunmaktadır.
- Beden eğitimi ve spor, bireylerin estetik niteliklerle ilgili değerlendirmede bulunma becerilerinin geliştirilmesini sağlamaktadır.
- Beden eğitimi ve spor; bireylerin sosyal yönden desteklenmelerini sağlamak doğrultusunda, kişilik gelişimlerine katkıda bulunmaktadır.

2.1.2. Beden eğitimi ve sporun faydaları

Beden eğitimi ve sporun faydaları ile ilgili belirlemeler; bireylerin fiziksel ve psikomotor gelişimleri, zihinsel ve psikolojik gelişimleri, sosyal gelişimleri ve organik gelişimleri bağlamında değerlendirilebilmektedir.

2.1.2.1. Fiziksel ve psikomotor gelişim açısından faydaları

Psikomotor hareketler üç grupta ele alınmaktadır. Bunlar; lokomotor olan ve olmayan hareketler ile manipülatif hareket becerileridir. Lokomotor hareketlerin başında kaçma, atlama, yürüme, koşma, yuvarlanma ve sıçrama gibi temel hareketler gelmektedir. Asılma, sallanma, dönme, eğilme ve esneme gibi hareket becerileri ise lokomotor olmayan hareketleri meydana getirmektedir. Günlük hayatta sıklıkla kullanılan el ve göz koordinasyonu hareketleri, tekmeleme, yakalama, atma, zıplama ve diğer koordinatif hareketler ise Manipülatif hareketleri meydana getirmektedir (Alparslan, 2008).

Bireyin fiziksel aktivite düzeyinin geliştirilmesi, fiziksel uygunluk unsurlarının üst seviyeye çıkartılması ve psikomotor becerilerinin geliştirilmesi beden eğitimi ve spor sayesinde mümkün hale gelmektedir. Bireylerin aktif bir yaşam sürebilmeleri için psikomotor becerilerinin gelişmesi gerekmektedir. bu da ancak fiziksel aktivitelere aktif katılımcıları ile mümkün olmaktadır (Balyan vd., 2012).

Fiziksel aktivitenin psikomotor üzerindeki etkilerini inceleyen çalışmalar değerlendirildiğinde fiziksel aktiviteye katılan bireylerin psikomotor becerilerinin daha iyi geliştiği ve bedensel açıdan daha sağlıklı bir duruma geldikleri görülmektedir. Bunun yanında fiziksel aktivite düzeyi artan bireylerin günlük yaşamlarındaki görev ve sorumluluklarının kolaylıkla gerçekleştirdikleri görülmektedir (İmamoğlu, 2011; Bozdemir, 2012).

Öğrencilerin psikomotor becerilerinin geliştirilmesi için ve öğrencilerin fiziksel sağlığının iyi düzeye getirilmesi için beden eğitimi ve spor dersi etkili bir öğretim modeli olarak kabul edilmektedir. Bireylerin psikomotor becerilerinin iyi düzeye taşınması adına okullarda verilen beden eğitimi ve spor ders öğretim yöntemlerinin öğrencilerin becerilerine yönelik uygulanması ve öğrencilerin böylelikle desteklenmesi sağlanmaktadır (Stratton ve Mullan, 2005).

Eğitim örgütlerinde gerçekleştirilen beden eğitimi ve spor derslerinde fiziksel faaliyetlerin çocukların eklem ve kaslarına ev psikomotor becerilerine olumlu yönde etki etmektedir. Bu açıdan söz konusu dersin eğitim programında oldukça önemli görüldüğü ve

öğrencilerin derse ilişkin heveslerinin yüksek olduğu bilinmektedir. Bunun yanında dersin bu kadar önemli olmasının alternatif bir başka öğretim yönteminin bulunmamasından kaynaklandığı, ancak bu derslerin psikomotor kazanımları açısından fonksiyonel bir görev taşıdığı söylenmektedir (Ntoumanis, 2001).

Bireylerin kas ve kemik yapıları spor etikliklerinin gerçekleştirilmesinde aktif bir rol oynamaktadır. Bireyin kas yapısını yapılan spora uygun değilse sakatlanma riskinin yüksek olduğu, ancak uygun spor dalının ve hareketlerinin uygulanmasının olumlu bir sonucu olarak da bireyin kaslarının geliştiği ve iyileştiği, böylelikle istenen psikomotor becerilerin de kazandırıldığı, özetle; fiziksel uygunluk ile fiziksel aktivite arasında anlamlı bir ilişki olduğu, düzenli spor yapanların hiç spor yapmayanlara kıyasla kas ve kemik yapılarının dha iyi hale geldiği görülmektedir (Açak, 2006).

Literatürde bu konu üzerinde yapılan araştırmalar değerlendirildiğinde; spor yapan öğrencilerin spor yapmayan öğrencilere kıyasla fiziksel gelişimleri ve kas gelişimlerine ilişkin sağlık sorunlarının ortadan kalktığı, ergenlik dönemindeki kas ağrılarının en aza indiği, öğrencilerin mental sağlıklarının da korunduğu belirtilmektedir (Mosston ve Asworth, 2004).

2.1.2.2. Zihinsel ve psikolojik gelişim açısından faydaları

Spor ile bireyler ruhsal ve bilişsel açıdan gelişimlerinin desteklendiği, bunun yanında rutin yaşamları içerisinde bireylerin görevlerini yapabilmeleri, temel gereksinimlerini karşılayabilmeleri, fiziksel açıdan iyi hale gelmeleri için etkili bir aracı modeldir. Bireyleri spor ile beraber bilişsel açıdan gelişim göstermekte ve birey dışarıdan gelen tehditlere karşı güçlü, sorunları çözebilen, stresle başa çıkabilen, kendi kilo kontrolünü yapabilene güçlü zihinsel aktivite gerçekleştirebilen nesiller yetiştirebilmektedir. Bu açıdan spor insan yaşamında etkili bir faktördür (Nilsen, 2009).

İnsanların bilişsel açıdan gelişimlerinin ilk tohumları bebeklik döneminde atılmaktadır. Ancak bu gelişim süreci bireyin yaşamı boyunca sürmektedir. Bilişsel düzeyi yüksek ve iyi gelişmiş olan bireyler dış dünyayı daha kolay bulmakta ev anlaşılır bulmaktadır. Özetlemek gerekirse sporun öğrencilerin akıllı davranma, eleştirel düşünme, değerlendirme, iyi algılama ve diğer becerilerin gelişiminde etkili olduğu belirtilmektedir (İmamoğlu, 2011).

Çocukların, spor ile beden becerilerinin geliştiği gerçeğinin yanında bilişsel becerilerinin de olumlu yönde gelişim gösterdiği bilinmektedir. Çocukların yeteneklerinin

daha iyi bir konuma gelmesinde sporun etkilerinin oldukça fazla olduğu bilinmektedir. Öğrencilerin okul içerisinde uyumlu, işbirlikçi, akranları iyi olumlu ilişkiler kurmasını da sağlamaktadır. Öğrenciler spor ile sosyal yaşamlarını iyileştirirler, çocuklar kıskançlık ve kim duygularından uzak, şiddet eğilimi düşük ve zorba davranışları bırakmış bireyler olarak yetişirler (Şahin, Yetim ve Çelik, 2012).

Eğitim örgütlerin verilen beden eğitimi ve spor dersleri ile çocukları takım çalışmaları gerçekleştirirler ve çocukların mental sağlıklarının yanında bireysel özelliklerinin de iyileştiği görülmektedir. Çocukların bedensel hareketlerinin artmasıyla bilişsel yapılarının hızlı düşünme ve atak olma özelliklerinin gelişiminin arttığı düşünülmektedir. Aktif olarak spora katılım gösterenlerin akademik başarı düzeylerinin de arttığı ve algılarının geliştiği belirtilmektedir (Zeng, 2011).

Bireyler günlük yaşamlarında pek çok zorlukla karşılaşmaktadır. Bu durum bireylerde strese neden olmaktadır. Bilhassa öğrenim gören çocuklarda bu stres ev ödevleri ve saatlerce oturuyor olmaktan kaynaklı daha da artmaktadır. Ancak spora katılım ile bu stres düzeyini en aza indirmenin mümkün olduğu, öğrencilerin psikolojik açıdan ferahladığı, özgüven düzeylerinin arttığı, olumlu kişilik gelişimi gösterdikleri bilinmektedir (Açak, 2006).

Sporun birçok faydasının olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Çocukların en önemli gereksinimlerinden biri de arkadaşlık kurmaktır. Spor bu aşamada çocukları işbirlikçi davranmaya yönelterek ilişkilerini güçlendirerek olumlu ilişkiler kurmalarına katkı sunmaktadır. Spor ile birlikte çocuklar duygularını ve davranışlarını düzenleyebilir ve denetleyebilmektedir (Şahin vd., 2012).

2.1.2.3. Sosyal gelişim açısından faydaları

Spor bireylerin sosyal gelişimlerine katkı sunduğu ve geliştirdiği gibi duygusal gelişimlerini de olumlu yönde geliştirmektedir. Bunun yanında duygusal ve sosyal açıdan desteklenen çocukların toplumun refahında etkili bir yer edinmektedir (İmamoğlu, 2011).

Beden eğitimi ve spor faaliyetleri, bireysel olarak yapılan etkinlikler açısından değerlendirildiğinde özde sosyal boyutu ile incelenmesi gereken ve sosyal hayatlarına ilişkin dinamiklerini destekleyen aktiviteler olarak açıklanmaktadır. Konu ile alakalı çalışmalar çerçevesinde de beden eğitimi ve spor aktivitelerine katılımları sağlanan kişilerin sosyal ve duygusal gelişimlerinin de desteklenmesi kapsamında sosyal uyum seviyelerinin arttığı görülmektedir (Efe vd., 2008).

Beden eğitimi ve spor aktiviteleri, kişileri takım çalışması içerisinde bulunmayı ve sosyal uyum yeteneklerinin iyileştirilmesini sağlamak ile beraber kişilere bağımsız karar verebilme ve davranabilme becerisi kazandırılabilme evresini de desteklediği görülmektedir. Bu çerçevede beden eğitimi ve spor aktiviteleri, kişilerin ilgileri, beğenileri ve gereksinimleri doğrultusunda biçimlendiren taleplere odaklı şekillendirilebilmektedir (Hassandra vd., 2003).

Spor, bugünün dünyasında önemli bir sosyal örgüt olarak kabul edilmektedir. Bu durum temelde sosyal ve spor ile yaşamı doğrudan olarak ilgilendiren belirli bir duygunun, düşüncenin, inancın, davranışın ve simgenin ortaya konması veya kazandırılabilmesi mümkün olabilmektedir. Bilhassa da teknolojik gelişmelerin ardından getirdiği hızlı hayat koşturmacası kişilerin değerlerinden uzaklaşmalarına sebep olduğu düşünüldüğünde spor vasıtası ile kişilere değerler görebilecekleri düşünceleri, duyguları ve davranışları kazandırmanın mümkün olabileceği düşünülmektedir (Özbakır, 2006).

Yukarıda bahsedilen bilgiler kapsamında spor, kişilerin psiko-sosyal gelişimlerini destekleyen bir evre olarak kendini göstermektedir. Nitekim spor ile kişiler farklı ortamlarda, çeşitli düşüncelere sahip ya da farklı kültür yapısı ve değerler ile biçimlenmiş olan kişiler ile bağlantılı ve etkileşim içerisinde olabilmekte olup, sağlıklı sosyalleşebilmektedirler (Küçük ve Koç, 2004).

Beden eğitimi ve spor aktivitelerine katılım sağlanması, kişilerin hayatlarının temeline yerleştirdikleri kısıtla kalıplardan uzaklaşabilmeleri ve hayata farklı inançların, düşüncelerin ve kişilerin penceresinden bakabilmelerini desteklediği görülmektedir. Beden eğitimi ve spor aktiviteleri ile kişiler, yeni arkadaşlıklar kurabilmekte, arkadaşlıklarını pekiştirebilmekte ve sosyal kaynaşmanın değeri çok daha iyi şekilde kavradıkları görülmektedir (Aksoy vd.,2012).

Konu ile alakalı çalışmalar kapsamında da beden eğitimi ve spor dersi doğrultusunda bireylerarası koordinasyona ve işbirliğine dayalı aktivitelere katılmaları sağlanan ortaöğretim düzeyindeki öğrencilerin sosyal açıdan kendilerini daha yeterli düzeyde değerlendirdikleri rapor edilmiştir (Gülay, 2008).

2.2. Tutum Kavramı

İnsanlar içinde bulundukları toplumsal yapı içerisinde insanlara ya da nesnelere yönelik birtakım tutumlar geliştirdikleri bilinmektedir. Kavramsal açıdan ele alındığı zaman tutum “İnsanlar içinde bulundukları ortamdaki nesne, insan ya da olgulara karşı

geliştirdikleri davranış biçimi” olarak tanımlanmaktadır. Yapılan tanımdan da anlaşılacağı gibi tutumlar genellikle karşılaşılan nesne ya da durumlara yönelik davranışlardan medyana gelmektedir. Ancak tutumlar sadece somut nesnelere yönelik değil, aynı zamanda günlük yaşam döngüsü içinde karşılaşılan soyun durumlara yönelik de ortaya çıkabilmektedir. İnsanların sahip oldukları tutumlar içinde yaşanan sosyal çevrenin genel özelliklerine ve yaşanan coğrafi bölgenin temel niteliklerine göre şekillenmektedir (İnceoğlu, 2010: 8).

İnsanların nesne, olgu ya da diğer kişilere yönelik olarak geliştirdikleri tutumları etkileyen birçok unsur bulunmaktadır. Yapılan araştırma bulguları da sahip olunan tutumları etkileyen birçok değişken olduğunu göstermektedir (Tezer ve Özcan, 2015: 371; Cheung, 2017: 1; Çakan ve diğerleri, 2010: 362; Zefran, 2015: 167). Tutumları etkileyen birçok değişken olsa da tutumlar genellikle uzun zaman diliminde ortaya çıkan duygu, davranış ve inançlara göre şekillenmektedir. Bu kapsamda doğumdan itibaren şekillenmeye başlayan tutumların gelişmesinde insanların yaşam deneyimleri oldukça büyük bir öneme sahiptir. Tutumlar genellikle sabit bir yapıda olmadıkları için zaman içinde değişmekte ve şekillenmektedir (Arslan, 2009: 77). Tutumların genellikle olumlu ya da olumsuz olması beklenmektedir. Bireyin nesne ya da duruma yönelik bakış açısının olumlu olması ilgili nesne ya da duruma yönelik tutumunun olumlu olmasına katkı sağlamaktadır. Olumsuz tutumlar ise aynı nesne ya da duruma yönelik diğer olumsuz tutumları da beraberinde getirmektedir (Temizkan ve Sallabaş, 2009: 157).

2.2.1. Tutumun öğeleri

Bireylerin tutumları; zihinsel, duygusal ve davranışsal öğeler doğrultusunda şekillenebilmektedir. Bu doğrultuda tutumlar; zihinsel, duygusal ve davranışsal öğelerin, belirli bir tutarlılığa endeksli olarak örgütlenmesiyle belirlenmektedir. Buna yönelik olarak bireyler; zihinsel öğeler bağlamında belirli bir konu hakkındaki bilgilerini ve düşüncelerini, duygusal öğeler bağlamında belirli bir duruma yönelik olumlu, olumsuz ya da nötr olan duygularını ve davranışsal öğeler bağlamında da, olumlu ya da olumsuz davranış sergilemek istemelerini göz önünde bulundurarak tutumlarını belirlemektedirler (İnceoğlu, 2010).

Tutumları oluşturan zihinsel, duygusal ve davranışsal öğeler; bireylerin belirli bir nesneye, duruma ya da diğer bireylere yönelik zihinsel, duygusal ve davranışsal değerlendirmelerini ifade etmektedir. Bu bağlamda da tutumları oluşturan zihinsel, duygusal ve davranışsal öğeler; bir anlamda bireylerin belirli bir nesneye, duruma ya da diğer bireylere yönelik zihinsel, duygusal ve davranışsal duruşları olarak değerlendirilebilmektedir.

Bununla birlikte tutumları oluşturan ögeler birbirlerinden bağımsız değil, bilakis birbirleriyle uyumlu olmak durumundadırlar (Karadağ, 2012).

2.2.1.1. Zihinsel öge

Tutumları oluşturan zihinsel ögeler; genel olarak belirli bir nesneye, duruma ya da bireye yönelik kavramsal ve düşünsel değerlendirmeleri ifade etmektedir. Bu kapsamda tutumları oluşturan zihinsel ögeler, “bilişsel ögeler (cognitive component)” olarak da ifade edilebilmektedir (Peker ve Mirasyedioğlu, 2003).

Herhangi bir duruma, olaya ya da nesneye ilişkin tutumlarını belirleyen bireyler; bu duruma, olaya ya da nesneye ilişkin sahip olduğu bilgilerini, deneyimlerini, inançlarını ve düşüncelerini temel almaktadır. Dolayısıyla da tutumlar; bireylerin mevcut bilgileri, deneyimleri, inançları ve düşünceleri kapsamında, zihinsel ya da bilişsel potansiyeline göre belirlenmektedir (İnceoğlu, 2010).

Bireylerin belirli bir nesneye, duruma ya da diğer bireylere yönelik tutumlarını belirleyen zihinsel ögeler, genel olarak deneyimlerine endeksli şekillendirilmektedir. Dolayısıyla da tutumları oluşturan zihinsel ögeler; ya durumlarla, nesnelerle veya diğer bireylerle kurulan birebir ilişkilere ya da aracılı (dolaylı) ilişkilere endeksli edinilen deneyimler doğrultusunda belirlenmektedir (Rikard and Banville, 2006).

Bireylerin herhangi bir deneyime sahip olmadıkları bir durum, nesne ya da bireye ilişkin tutum oluşturmaları olası olamamaktadır. Bununla birlikte bireylerin tutumlarının kalıcı ya da geçici olması; tutumlara konu edilen durum, nesne ya da bireyle ilgili edinilen deneyimlerin etkisine bağlı olarak belirlenmektedir. Eğer bireylerin belirli bir duruma, nesneye ya da bireye yönelik deneyimleri yaşantılarında ya da zihinlerinde kalıcı izler bırakmışsa; bu duruma, nesneye ya da bireye yönelik oluşturulan tutumlar da görece daha kalıcı olmaktadır. Buna karşın bireylerin belirli bir duruma, nesneye ya da bireye yönelik deneyimleri yaşantılarında ya da zihinlerinde kalıcı izler bırakmamışsa; bu duruma, nesneye ya da bireye yönelik oluşturulan tutumlar da kalıcı değil, bilakis geçici olmakta ya da bu kapsamda edinilen tutumlar, kısa bir süre içerisinde terk edilmektedir (İnceoğlu, 2010).

Söz konusu edilen bu belirlemeler haricinde; bireylerin belirli bir duruma, nesneye ya da bireye yönelik tutumlarının, edinilen yeni deneyimlerle ya da yeni öğrenmelerle değişebildiği görülmektedir. Bu bağlamda örneğin; reklamları doğrultusunda satın alındığında fayda sağlayacağı düşünülen bir ürün, kullanıldığında aynı faydayı vermeyebilmektedir. Bu durumda ürüne yönelik edinilen yeni bilgi ve deneyim

doğrultusunda; ürüne yönelik tutumun da değişmesi söz konusu olmakta ve reklamın, ürünü satın almayı sağlayan güdüleyici etkisi ortadan kalkmaktadır (Trudeau and Shephard, 2005).

2.2.1.2. Duygusal öge

Tutumların temelinde yer alan duygusal ögeler; bireylerin ilgileri, beklentileri, ihtiyaçları ve kişilik özellikleri doğrultusunda şekillendirilmektedir. Bu doğrultuda tutumları oluşturan duygusal ögeler; bireylerin durumlara, nesnelere ve diğer bireylere yönelik sahip oldukları bilgilere, deneyimlere ve duyumlara endeksli olarak şekillendirilen olumlu ya da olumsuz duyguları kapsamında belirlenmektedir (Hünük, 2006).

Bireyler belirli bir duruma, nesneye ya da bireye yönelik ulaşmayı arzu ettikleri amaçlara ne denli ulaşabilmekteyseler; o duruma, nesneye ya da bireye yönelik duyguları ve tutumları da o denli olumlu olmaktadır. Bununla birlikte bireylerin belirli bir duruma, nesneye ya da bireye yönelik arzu etmedikleri deneyimler yaşamaları söz konusu ise; bu kez de o duruma, nesneye ya da bireye yönelik duyguları ve tutumları olumsuz olmaktadır (Üresin, 2012).

Bireylerin, sadece duygusal ögelere endeksli olarak tutumlarını belirlemeleri söz konusu değildir. Bu doğrultuda da tutumlar; duygusal ögelerle desteklenmekle birlikte, zihinsel ve davranışsal ögeler de içermek durumundadır. Zira özde duygular; bireylerin belirli bir duruma, nesneye ya da bireye yönelik geçmişte edindikleri bilgilerden ve deneyimlerden edinilmesi doğrultusunda zihinsel ögeler ve belirli bir duruma, nesneye ya da bireye yönelik sergilenen davranışlar doğrultusunda davranışsal ögelere endeksli oluşturulmaktadır. Dolayısıyla da eğer bireyin belirli bir duruma, nesneye ya da bireye yönelik daha öncesinde olumlu deneyimler yaşaması ve olumlu düşüncelere sahip olması söz konusu ise; bu duruma, nesneye ya da bireye yönelik de olumlu duygular geliştirilmektedir. Aynı şekilde bireyin belirli bir duruma, nesneye ya da bireye yönelik daha öncesinde olumlu davranışlar sergilemesi söz konusu ise; yine bu duruma, nesneye ya da bireye yönelik olumlu duygulara sahip olunmaktadır (İnceoğlu, 2010).

2.2.1.3. Davranışsal öge

Tutumları oluşturan davranışsal ögeler, bireylerin sahip oldukları tutumlar doğrultusunda davranışta bulunmalarını ifade etmektedir. Bu bağlamda bireyler belirli bir duruma, nesneye ya da bireye yönelik davranışlarını; o duruma, nesneye ya da bireye yönelik sahip oldukları tutumlara endeksli sergilemektedirler. Buna yönelik olarak da bireylerin

belirli bir duruma, nesneye ya da bireye yönelik davranışları; o duruma, nesneye ya da bireye yönelik tutumlarını direkt olarak ortaya koymaktadır (Taşgın ve Tekin, 2009).

Söz konusu edilen bu belirlemelere karşın, bireylerin davranışlarının tutumları ile aynı yönde olmadığı da görülebilmektedir. Bu bağlamda bireylerin “duygusal davranış” olarak nitelendirilebilen davranışları; hoşlanılan durumlara, nesnelere ya da bireylere yönelik olumlu veya hoşlanılmayan durumlara, nesnelere ya da bireylere olumsuz davranışlar sergilenmesi doğrultusunda, tutumlarına endeksli gerçekleştirilebilmektedir. Bununla birlikte bireylerin “normatif davranışlar” kapsamında; özde öyle davranmak istemeseler de, sadece kurallara uymaları gerektiğinden belirli davranışları sergilemeleri ve tutumlarından bağımsız davranışta bulunmaları söz konusu olabilmektedir. Dolayısıyla da normatif davranışlar; duygulara endeksli olarak değil, bilakis akılsal ve mantıksal değerlendirmelere endeksli gerçekleştirilen davranışları ifade etmektedir (Kamtsios and Digelidis, 2008).

İnceoğlu’na (2010) göre ise; normatif davranışlar tutumlardan bağımsız davranışlar olarak değil, normatif temelli tutumlara endeksli gerçekleştirilen davranışlar olarak değerlendirilmelidir. Zira bireyler belirli normlara endeksli davranmak durumunda kaldıklarında; konu ile ilgili rasyonel değerlendirmeler yapmak doğrultusunda, bir süre sonra uymak zorunda oldukları normları içselleştirmekte ve dolayısıyla da normatif temelli tutumlara sahip olmaya başlamaktadırlar. Normatif temelli tutumlar, özellikle de resmi ilişkilerin yürütülmesi sürecinde gözetilmekte ve resmi ilişkiler kapsamında sergilenen davranışların temel belirleyicisi halini almaktadır. Bu doğrultuda da normatif temelli tutumlar; tek tek bireylerin çıkarlarının gözetilmesi ile değil, genel olarak resmi ilişkilerin yürütülmesini sağlayan toplumsal ya da kurumsal normların gözetilmesi ile oluşturulan tutumları ifade etmektedir.

2.2.2. Tutumların oluşumu ve gelişimi

Tutumların büyük oranda, öncelikli olarak ailede ve anne – baba tutumlarına endeksli olarak şekillendirilmesi söz konusudur. Bu doğrultuda tutumlar, öncelikle anne-baba davranışlarının taklit edilmesi ve anne-baba tutumlarının sorgulanmadan ve direkt olarak benimsenmesi kapsamında şekillendirilmektedir (Kanak ve Pekdoğan, 2015).

Çocukların anne-babalarının istedikleri ya da yönlendirdikleri şekilde düşünmeleri ve davranışları durumunda ödüllendirilmeleri söz konusu olduğunda; bu durum tutumların ve davranışların pekiştirilmesini sağlamakta ve dolayısıyla da çocuklar, anne-babalarının kendilerinden bekledikleri şekilde düşünmeye ve davranmaya yönelmektedirler (Kaya,

Bozaslan ve Genç, 2012). Zaman içerisinde annebaba tutumlarının direkt olarak benimsenmesinden uzaklaşılması söz konusu olsa da; bireylerin yetişkin olduklarında dahi, genel olarak anne-babalarında gözlemledikleri tutumlarla ve davranışlarla uyumlu sosyal, siyasi ya da dini değerleri benimsedikleri görülmektedir (Rikard and Banville, 2006).

Tutumların oluşumunu ve gelişimini sağlayan zihinsel, duygusal ve davranışsal öğeler, işlevsellik ve etkililik açısından birbirleriyle uyumlu olmak durumundadırlar. Tutumların oluşumunu ve gelişimini sağlayan zihinsel, duygusal ve davranışsal öğelerin birbirleriyle uyumlu olmaması ya da bütünlük oluşturmaması durumunda ise, bireylerin düşünceleri ve davranışları arasında tutarsızlıklar bulunması söz konusu olmaktadır (İnceoğlu, 2010).

Sosyalleşme süreci de, bireylerin tutumlarının oluşumunu ve gelişimini direkt olarak etkileyen bir süreci ifade etmektedir. Zira sosyalleşmeye endeksli olarak sosyal değerleri edinmeye ve benimsemeye başlayan bireyler; tutumlarının temelinde yer alan zihinsel, duygusal ve davranışsal öğeleri de bu değerlere endeksli şekillendirmektedirler. Bu doğrultuda da tutumların oluşumu ve gelişimi ile sosyalleşme süreci arasında birebir bir ilişki bulunduğu ifade edilmektedir (Kanak ve Pekdoğan, 2015).

Bireylerin kişilik özellikleri de, tutumlarının oluşumunu ve gelişimini etkileyen bir diğer etmen olarak kendisini ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda bireyler; kişilik özelliklerinin temel belirleyicisi durumunda bulunan zihinsel, duygusal ve davranışsal öğeler doğrultusunda, tutumlarını da şekillendirmektedirler (İnceoğlu, 2010).

2.2.3. Tutumların oluşumunu etkileyen faktörler

Bireylerin özellikle çocukluk dönemlerine yönelik yaşantıları ve anne – babaları aracılığıyla deneyimledikleri yaşantılar, tutumlarının oluşumunu etkileyen temel faktörler arasında değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda eğer bireyin çocukluk döneminde belirli durumlara, nesnelere ya da bireylere yönelik travmaları ya da olumsuz yaşantıları deneyimlemesi söz konusu ise; bu durumlara, nesnelere ya da bireylere yönelik olumsuz tutumlar oluşturmaları ve hatta bu tutumları yaşam boyu devam ettirmesi gündeme gelmektedir (Sak vd., 2015).

Bireylerin sahip oldukları önyargılar, inançlar ve değerler de, tutumlarının oluşumunda etkili olan faktörler arasında ifade edilmektedir. Önyargılar; özde herhangi bir rasyonel temele sahip olmamakla ya da belirli bir konuya ilişkin eksik ve/veya yanlış bilgilere endeksli oluşturulmakla birlikte, özellikle de bireylerin o konuya ilişkin olumsuz tutumlarının temelinde yer almaktadır. Bireylerin sahip oldukları inançlar ve değerler de;

yine belirli bir duruma, nesneye ya da bireye yönelik temel değerlendirmelerinin belirleyicisi olmak doğrultusunda, tutumların şekillendirilmesinde etkili olmaktadır (Yıldız, 2004).

Bireyin sosyal yaşamdaki statüsü de, tutumlarının şekillendirilmesinde etkili olmaktadır. Bireyler, sosyal yaşam içerisinde belirli statülere ve bu statülerin gerektirdiği rollere endeksli düşünmek ve davranmak durumundadırlar. Zira bireylerden, sahip oldukları statülere ve rollere endeksli düşünceleri ve davranmaları beklenmektedir. Bireylerin bu statülerin ve rollerin gerektirdiğinin dışında düşünceleri ve davranmaları söz konusu olduğunda ise, sosyal dışlanmaya maruz kalmaları söz konusu olmaktadır. Bireylerden bu doğrultuda, grup normlarına endeksli tutumlara ve davranışlara sahip olmaları beklenmektedir (Yıldız ve Erci, 2011).

Bireylerin yaşamdaki mevcut durumlarına, gelecekte ulaşmak istediklerine ve çevrelerindeki bireyler tarafından nasıl algılandıklarına yönelik değerlendirmelerini ifade eden benlik duygusu da, tutumlarının şekillendirilmesini sağlamaktadır. Bu doğrultuda bireylerin benlik algısındaki değişimler, tutumlarının da aynı düzeyde değişmesine neden olmaktadır (Erözkan, 2012).

Bireylerin belirli bir konuya ilişkin bilgi düzeylerinin tutumlarını etkilemesi doğrultusunda, eğitim düzeylerinin de tutumlarının temel belirleyicisi olduğu görülmektedir. Bireylerin eğitim-öğretim sürecine endeksli olarak edindikleri bilgi ve beceriler, sahip oldukları tutumların zihinsel temellerini oluşturmakta ve nasıl düşüneceklerini ve davranacaklarını belirlemektedir. Bu doğrultuda bireylerin eğitim düzeyi arttıkça sahip oldukları bilgi ve beceri düzeyinin de artması beklendiğinden, tutumlarının da bu kapsamda farklılık göstermesi söz konusu olmaktadır (Sak vd., 2015).

2.3. Aidiyet

TDK'nin "ilişkinlik" olarak açıkladığı aidiyet kavramının literatürde farklı tanımları mevcuttur. Bacanlı (2003) aidiyeti, bireyin toplum içerisindeki yeri, kabul edildiğini hissetmesi neticesinde kendisini değerli ve önemli görmesi olarak ifade edilirken; Gordon (2010) ise kişinin kendisi adına önemli kabul ettiği bireyler tarafınca tanınmayı, kabul görmeyi, sevgi görmeyi, değerli bulunup güvenilmeyi arzu etmesi neticesinde hayata yansıyan ve doğuştan gelen bir ihtiyaç olarak tanımlanmaktadır (Uslu,2012).

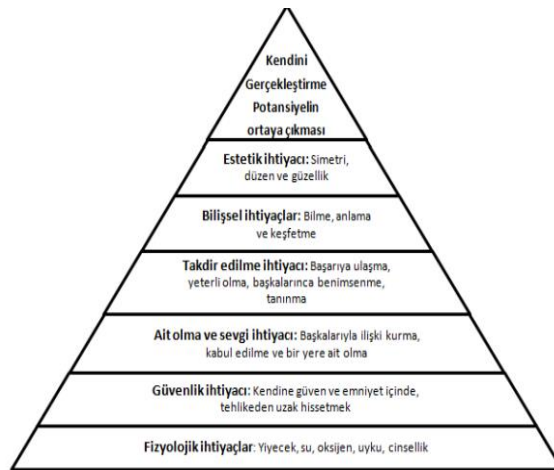
Her ne kadar farklı tanımlamalar yapılmış olsa da aidiyet ile ilgili araştırmalar incelendiğinde, bunların birçoğunda aidiyetin temelde insana ait bir ihtiyaç olarak kavramsallaştırıldığı görülmektedir (Hill,2006).

İnsanın ilkel toplumsal klanlardan günümüz modern yaşantısına kadar çeşitli aidiyetleri olmuştur. Bu aidiyet aileye, kuruma ya da gruba, bir parti ya da ideolojiye, ülkeye veya şehre olabilmektedir.

Baumeister ve Tice (1990), bireyin en temel ihtiyacının diğerleri tarafından kabul görme, bir grubun parçası olma ve içinde bulunduğu gruplarla var olan bağını muhafaza etmek olduğunu ifade etmişlerdir (Aydın,2013).

Hümanistik psikolojinin öncü ismi Maslow, motivasyonun temelini ihtiyaçların oluşturduğunu ve bu ihtiyaçların iki kategoride toparlanabileceğini ifade etmiştir. Bu ayrıma göre birincil güdüler; organizmanın açlık, susuzluk gibi yaşamsal öneme sahip ihtiyaçlarından oluşurken ikincil güdüler, bireyin içinde bulunduğu sosyo-kültürel yapı içinde hissettiği sevme-sevilme, ait olma, onay görme gibi sosyal ihtiyaçlarından oluşmaktadır (Selçuk,2000). Bu nedenle psikolojik gereksinimler topluluktan topluluğa değişkenlik gösterebilmektedir. Baumeister ve Leary (1995) ise bir psikolojik ihtiyaç olan ait olma ihtiyacını evrensel olarak tanımlamışlar ve bu ihtiyacın karşılanmasını yemek ihtiyacının karşılanması kadar önemli görmüşlerdir (Gören,2019). Doğaldır ki psikolojik ihtiyaçların karşılanmasında fizyolojik ihtiyaçlar gibi bir zorunluluk ya da yaşamı tehdit eden bir eksiklik söz konusu değildir. Ancak yine de psikolojik ihtiyaçların karşılanamadığı durumlarda bireyde zamanla psikolojik problemler meydana gelir ki bu bireyin iyi olma hali bakımından istenen bir durum değildir (Ercoşkun ve Nalçacı,2005).

Maslow, insanda önce fizyolojik ihtiyaçların belirlediğini ve bu ihtiyaçlar doyurulduktan sonra diğer ihtiyaçların eksikliğinin hissedilip giderilmeye çalışıldığını belirtmektedir (Selçuk,2000). Maslow, bir psikolog olarak klinik gözlemlerine dayanarak ihtiyaçları bir sıraya koymuş ve İhtiyaçlar Hiyerarşisi Kuramı'nı literatüre kazandırmıştır.

Şekil 1: İhtiyaçlar Hiyerarşisi (Selçuk, 2000)

Aidiyet duygusu, ihtiyaçlar hiyerarşisi içinde 4 temel ihtiyaçtan biri olarak kabul edilmekte olup ve Maslow'a (1962) ait çalışmada söz konusu durum ihtiyaç karşılanmadığı süreçte gerçek öğrenme ve kişinin potansiyelini tam manada ortaya koyması mümkün olmadığı belirtilmiştir (Sarı ve Özgök,2016). Maslow'un söz konusu ihtiyaçların karşılanmaması halinde kişilerde umutsuzluk ve yalnızlık duygularına kapılacağı ve depresyona girebileceği açıklanmıştır.

Ait olma gereksiniminin giderilmesi halinde ise kişinin sosyalleşebileceği ve umutsuzluk hissinin yerine umut etme duygusuna bırakılacağı söylenmektedir (Atabey 2020).

Fromm (1956) göre aidiyet, kişinin toplum içerisinde kendisini yitirme gayretinin bir sonucu olarak görürken Glasser (1999) ait olma yoluyla bireyin kendini daha değerli gördüğünü vurgulamaktadır (Aydın,2018). Duru (2007) bireyin aidiyet duygusunu kaybettiğinde kendisini köksüz ve güvensiz hissedeceğini belirtirken, Baumeister ve Tice (1990) aidiyet duygusundan yoksun olmanın bireyin şiddete ve intihara yönelme ihtimalini artırabileceğini belirtirtmişlerdir.

Bireyin kendini içinde bulunduğu ortama ait hissetmesi; onun mutlu, sağlıklı, dengeli bir yaşam sürmesinin önemli bir belirleyicisidir. Ercoşkun ve Nalçacı (2005), bu ihtiyaın giderilmesi halinde bireyin çevresine optimal uyum sağlayacağını ve sağlıklı bir yaşam süreceğini vurgulamışlardır.

Duru (2015) ait olma ihtiyaının kişilerarası ilişkiler bağlamı içerisinde doyurulabileceğini belirtmiş ve insanların ait olma ihtiyaı düzeyi bakımından birbirlerinden farklılaştığına vurgu yapmıştır. Bazı bireyler bu gereksinimleri gidermek adına daha az anlamlı bağ ve ilişkilere ihtiyaç duymaktayken bazıları da daha anlamlı ilişki ve bağlara ihtiyaç duymaktadır. Bu nedenle bireyler aidiyet gereksinimi gidermek adına farklı sıklıklarda duygusal ve sosyal ilişkiler içerisinde bulunabilmektedirler (Duru 2015). Aynı zamanda bu sosyal, duygusal ve kültürel etkileşimlerin sonucunda aidiyet duygusu zayıflayabilir veya güçlenebilir (Alptekin,2011).

Araştırmalar incelendiği zaman aidiyetin; bireyin temel gereksinimleri arasında olduğu ve gereksinimlerin karşılanması durumunda pozitif sonuçların ortaya çıktığı hususunda bilim insanları arasında ortak bir görüş bulunmamaktadır.

İlgili alan yazın incelendiğinde mekansal, kurumsal, mesleki, toplumsal aidiyet gibi aidiyetin türleri üzerine yapılan araştırmalar görölmektedir. Hatta sanal aidiyet gibi yeni aidiyet türlerinin araştırmalara konu edildiği görölmektedir (Elitaş ve Keskin,2014).

Bireylerin hayatlarında büyük öneme sahip olan ve zamanlarının büyük çoğunluğunu geçirdikleri okula aidiyetleri üzerine ise elbette araştırmalar yapılmıştır. Özellikle yurt dışı alan yazınında çokça araştırmalara konu edilen okula aidiyet, çeşitli yönleriyle ortaya konmaya çalışılmıştır (Sarı,2013).

2.3.1. Okula aidiyet tanımı

Toplumsal bir varlık olan insan, bir toplumda yer edinme, bir topluluğa veya gruba ait olma, birliktelik gereksinimi içindedir. Bu gereksinim insan doğasının temelinde var olmaktadır. Bahsedilen varoluş düşünüldüğünde bireyler yaşadığı en küçük bir durumda bile bir başka bireye ihtiyaç duymaktadır. Birbirine ihtiyaç duyan bireylerde aidiyet hissi ortaya çıkmaktadır (Tapan, 2019).

Aidiyet, bireyin kendilerini içinde bulundukları sosyal çevrenin bir parçası olarak düşünmesi ve değerli hissetmesi durumudur (Günalan,2018). TDK' ya göre aidiyet, ‘‘ilgi ve ilişkinlik’’ olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2020). Mavili ve arkadaşları (2014) göre aidiyet kişilerin duygularını anlamlandırma süreci olmaktadır. Aidiyet kişilerin kendilerine yakın gördükleri gruplarla, kişilerle duyuşsal bağ kurması olarak tanımlanmaktadır (Güneş, 2017). Ayrıca aidiyet kavramında kişiler kendilerini bir grup da veya toplumda değerli, önemli olarak görmektedirler (Duru, 2015). Bir diğer tanıma göre aidiyet tüm insanlarda görülen, kişilerin davranışlarına etkisi olan, kişilerde duyuşsal etkiye sahip olan ihtiyaç anında karşılanmadığında fizyolojik veya psikolojik problemlere sebep olan zihinsel bir süreçtir (Büyükalim, 2020).

Okula aidiyetin temelinde öğrencilerin okuldaki arkadaşlarından, öğretmenlerinden, okul gruplarından gördükleri ilgi, saygı ve grup içerisinde ona karşı gösterilen önemlerinin derecesi okula aidiyet düzeylerini oluşturmaktadır (Yıldız, 2020). Okul çağı ve ergenlik döneminde olan çocukların zaman dilimleri göz önüne alındığında günün büyük bir bölümünü okullarında arkadaşları, öğretmenleri veya okuldaki sosyal gruplarıyla geçirmektedirler (Başar, 2019). Okulun temel tanımı, eğitim verilen yer olsa da bu eğitim sadece akademik eğitimle sınırlı olmamakla birlikte aynı zamanda sosyal ve psikolojik gelişimi de kapsamaktadır. Böylelikle çocukların okullarına karşı geliştirdikleri tutum onların öz saygılarına ve çevrelerine olan bakış açılarını oluşturmaktadır.

Okula aidiyet duygusu, okula devam eden öğrencilerin akranları tarafından ne kadar onaylandığını, birbirleriyle ilişkilerinin durumlarına yönelik duygu düzeylerini ifade etmektedir (Goodenow ve Grady, 1993). Ayrıca okula aidiyet durumu öğrencilerin okul

ortamında yer alan kişiler tarafından saygı görmesi ve değerli hissetmesi durumudur (Booker, 2004). Osterman (2000)'e göre okula aidiyet okula devam eden öğrencilerin, okul ortamındaki sosyal ortamıyla geliştirdiği ilişkilerin sonucunda ne derece sosyal kabul sağlaması ve kendini o sosyal çevreye ait hissetmesi durumu olarak tanımlamaktadır. Ayrıca okula aidiyet duygusu öğrencilerin okulun bir parçası olarak hissetmelerini sağlamak için temel unsur olmaktadır (Sarı, 2015). Okula aidiyet kavramının temelinde güven duygusu yatmaktadır. Öğrenciler bir gruba veya topluluğa ait hissetmeleri için önce o topluluğa güvenmeleri daha sonra topluluktan saygı görmeleri gerekmektedir (Hamm ve Faircloth, 2005).

Okula aidiyet kavramından bahsedilirken karşımıza okula bağlanma, okul iklimi, okul katılımı gibi kavramlar karşımıza çıkmaktadır (Özgök ve Sarı, 2015). Kendilerini okula ait hisseden öğrenciler okulun vizyon ve misyonunu benimseyerek okula bağlılıkları gelişebilmektedir (Finn, 1989). Bahsedilen kavramların temelinde okula aidiyet kavramı yatmaktadır (Özgök ve Sarı, 2015).

2.3.2. Okula aidiyet kuramları

Maslow (1962) ihtiyaçlar hiyerarşisi kuramında aidiyet kavramını insan hayatında bir yere, bir gruba, bir kişiye ait olma veya ait hissetme, yemek içmek kadar önemli bir ihtiyaç olarak düşünmektedir. Maslow aidiyet kavramını sevmeye ait olma basamağında bahsetmiştir. Gelişimsel olarak çocukların ergenlik dönemine denk gelen bu basamakta çocuklar/ergenler kimlik karmaşası ve dolayısıyla da statü kazanımı, bir gruba kişiye, kuruma vb. ait olma ihtiyacı etkenine bağlı olarak öz saygılarında artış olmaktadır (Maslow, 1962, Akt. Kuşat, 2003).

İhtiyaçlar hiyerarşisi kuramına göre bir önceki basamaklar tamamlandıktan sonra bireye gösterilen ilgi ve şefkat görme, sevgi doğrultusunda aidiyet duygusunun gelişebileceği ve hayatına yön veren davranışların temelini oluşturabileceğini böylelikle kişilerin sosyal ilişkileri (bir gruba dahil olabilme düzeyi, insanlarla kurduğu ilişkileri vb.) gelişebileceğini, sevmeye, şefkat ve ilgi görememesi aidiyet duygusunun düzeyinin düşebileceğini böylece de bireyde bilişsel, fizyolojik, psikolojik (suça yönelme, intihar vb.) bozukluklara neden olabilmektedir (Okan, 2008).

Öz Denetim Teorisi (Deci ve Ryan, 2001)' ne göre aidiyet kavramı doğumla beraber olduğu görüşünü savunmaktadır. Ayrıca öz denetim teorisine göre davranışların

kaynağının oluşumunda içsel güdülenme, dışsal güdülenme ve güdülenememeden kaynaklanmaktadır (Gören, 2019).

Glasser'ın Tercih Teorisinde (1986) ise bireylerin motivasyonunu harekete geçiren aidiyet, güç, eğlence, hayatta kalma, özgürlük olmak üzere beş ihtiyaçtan oluşmaktadır. Bu ihtiyaçlar psikolojik ihtiyaçlar, biyolojik ihtiyaçlar olarak ayrılmaktadır (Wubbolding, 2007).

Fiske'nin Sosyal Güdü Teorisi (2004) güdülenme sürecinde yer alan beş temel unsur bulunmaktadır. Bunlar, aidiyet, anlama, kontrol, güven ve kendini geliştirmedir (Steven, 1995).

Aidiyet Hipotezi (Baumeister ve Leary, 1995) ise aidiyet duygusunu bireylerin doğumdan itibaren başladığı ve hayatları boyunca aradığı ve bulmaya çalıştığı bir duygu olarak açıklamaktadır. Ayrıca bu hipoteze göre aidiyet duygusunu temel güdülerden almaktadır.

Bowlby'in Bağlanma Teorisi (1969)'ne göre aidiyet ise bebeğin veya çocuğun bakım veren kişiye karşı aralarında bağ oluşmakta, oluşan bu bağ ise bireylerin yaşamları boyunca yaşadığı ilişkilerde, toplum veya bir yere ait olma düzeylerine etki etmektedir (McLeod, 2009).

Epstein'in Aile Katılım Çerçevesi (1976) ise okulu etkileyen temel faktörlerin başında aile ve toplum gelmektedir. Öğrencinin ailesi ve okulu arasındaki iletişim öğrencinin okul ikliminde ve okul başarı ve düzeyi üzerinde etkili olmaktadır (Epstein ve McPartland, 1976).

Putnam'ın Sosyal Sermaye Teorisi (2000), ilişkilerin temellerini sosyal sermayeden almaktadır. Sosyal sermaye teorisi içerisinde kişinin çevresindeki kişiler, okulu, ailesi, okul iklimi vb. etkenler yer almaktadır (Kapu, 2008).

Aidiyet ve Toplumdaki Sınır Yapıları (Cohen, 1982) toplumda veya topluluk da yer alan tüm bireyler için o topluluğa ait olma ihtiyacı ve bu ihtiyaçtan doğan gerekliliklerin yerine getirilmesi büyük önem taşımaktadır (Gören, 2019).

Bronfenbrenner'in Biyolojik Modeli (1994)'ne göre bir çocuğu etkileyen etmenlerin başında çocuğun mikro sisteminden makro sistemine kadar yer alan kişiler yer almaktadır. Bireylerin toplumda yer edinebilmeleri bu sistemlerde yer alan kişilerle, gruplarla iletişim halinde olmasına ve kişilerle gruplara ait hissedebilmeleriyle ilgili olmaktadır.

2.3.3. Okula aidiyet önemi ve etkileyen faktör

Gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülkede çocuklar zamanlarının çoğunu okulda ve örgün eğitimde geçirmektedir. Çocukların okulda geçirdikleri zaman çerçevesinde okul ikliminde; öğretmenleri, arkadaşları ve okulda çalışma diğer personeller yer almaktadır (Balak, 2017). Bu bağlamda okula giden çocukların sosyal ilişkilerinin çoğunu okulda edinebilmektedir. Okula giden çocukların kendilerini okula, okul ortamına arkadaşlarına ait hissedebilmesi onların günlük yaşamında içsel motivasyonlarını, çevresiyle empati kurabilmelerini yaşam kalitelerini ve davranışlarına etki edebilmektedir (Cemalcılar, 2010).

Okula aidiyet duygusu temelinde, aidiyet duygusunu barındırmaktadır. Aidiyet duygusunun tüm bireylerin yaşamının da anlamlı ölçüde etkisi bulunmaktadır. Aidiyet duygusunun temelleri ise önce çocuğun birincil çevresinde yani annesi, babası veya bakım verenleri tarafından oluşturulmaktadır. Daha sonra çevresi genişledikçe aidiyet duygusu desteklenmektedir (Yıldız, 2019). Eğitim yaşamına gelindiğinde ise çocuğun gitti ilk kademeden başlayıp eğitim hayatının bittiği kademeye kadar devam etmektedir. Bu süreç de okula aidiyet çocuğun okul yaşamın da ne derece doyurulduğu, kendisini okula ne derece ait hissettiği ve okulu ne derece benimsediği ile ilgili hisleri arasında bağlantı bulunmaktadır (Özgök, 2013).

Okula devam eden çocukların okula aidiyet duygularına etki eden birçok faktör bulunmaktadır. Buy faktörler, öğrencilerin okul ortamlarında akranlarıyla sosyal ilişkileri, sosyal kabulü, öğretileriyle okul ilişkileri, öğretmenlerin öğrenciye gösterdikleri kabul düzeyi ayrıca çocuğun yaptığı ders dışı etkinlikler şeklinde sıralanabilir (Osterman, 2000). Olumlu akran ilişkileri geliştiren çocukların okulu benimsemesinde sosyal uyumunda ve okula devamında olumlu yönden etkilemekte, olumsuz akran ilişkileri geliştiren çocuklar ise sosyal uyumda sorun yaşamakta okula ait hissedememekte ve okula devam etmekte sorunlar yaşayabilmektedir (Kılıçoğlu ve diğerleri, 2015). Ayrıca öğretmenleriyle olan ilişkileri ve ders dışı etkinlikler olumlu faaliyetleri olumlu olan çocuklarında sosyal uyumu özellikle de okula uyumlu ve ait hissetmektedir (Goodenow, 1993).

Her dönem de olduğu gibi ergenlik döneminde de okula aidiyet duygusu önemlidir. Kendilerini okula ait hisseden bireyler kendileri değerli ve önemli hissedebilmekte ve kendilerini toplumun bir parçası olarak görebilmektedirler (Hamm ve Faircloth, 2005). Kendilerini okulun ve toplumun bir parçası olarak hisseden bireyler sınıf atmosferinde değerli olduklarını düşünebilmekte, başarı düzeyleri yükselebilmekte, gelecek ile ilgili beklentileri olumlu yönde etkilenebilmektedir (Sarı, 2012). Okula aidiyeti yüksek olan

çocukların akran ilişkilerinde, okul çalışmalarında sınıf içi çalışmalarda, akademik başarısında olumlu yönde etki etmektedir (Özgök, 2013).

Okula uyum sağlarsan öğrencilerin özellikleri aşağıdaki gibi sıralanmaktadır.

1. Kendilerini akademik ve genel olarak geliştirmeye açıktırlar.
2. Eğitimcileriyle aralarında pozitif ilişkiler bulunmaktadır.
3. Okul ikliminde yer alan tüm öğrencilere saygı göstermektedirler.
4. Eşitlik ve adalet kavramları onlar için önemlidir.
5. Ebeveyn desteği onlar için önemlidir (Özdemir ve diğerleri, 2010).

Öğrencilerin aidiyet duyguları karşılanmadığında ise, yalnızlık duygusu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca aidiyet duygusundaki noksanlıkların kişinin kendisini toplumdan ayırtması, yabancılaştırması ve yalnızlık duyguları görülmektedir (Osterman, 2000). Kendilerini okula ait hissetmeyen öğrencilerde ise duygusal ve fiziksel şiddet, öfke problemi ve okula yabancılaşma görülmektedir (Finn, 1989). İlaveten depresyon, kaygı, akademik başarısızlık, sosyal ilişkilerde problemler, okulu terk etme, okulu bırakma, madde ve alkol kullanma, kıskançlık, şiddet eğilimi gibi özellikler dışa vurmaktadır (Anderman, 2002).

2.4. İlgili Araştırmalar

Öğrencilerin genel olarak okula, derslere, öğretmenlere ve sınıf arkadaşlarına ilişkin sahip oldukları tutumların akademik başarı düzeylerini etkilemesi söz konusu olduğu gibi; Beden Eğitimi ve Spor Dersi'ne yönelik tutumları da hem bu derse yönelik hem de genel akademik başarı düzeylerini etkilemektedir. Bununla birlikte belirtildiği üzere öğrencilerin tutumları; diğer derslerden farklı olarak, genel olarak tüm yaşamları boyunca beden eğitimi ve spora ve fiziksel aktivitelere yer vermelerine yönelik tutumlarını ve davranışlarını etkilemesi ve belirlemesi doğrultusunda ayrıca önem taşımaktadır (Hünük, 2006).

Flintoff ve Scraton (2001) tarafından gerçekleştirilen araştırma kapsamında; kız öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersi'ne ve fiziksel aktivitelere ilişkin tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Flintoff ve Scraton (2001) araştırmaları doğrultusunda hem okul içi hem de okul dışı spor etkinliklerine katılımları sağlanan kız öğrencilerin ilgili derse ve fiziksel aktivitelere yönelik tutumlarının, bu kapsamdaki spor etkinliklerinde yer almayan öğrencilerin ilgili derse ve fiziksel aktivitelere yönelik tutumlarına göre daha olumlu olduğu bulgulanmıştır.

Digelidis vd., (2003) tarafından 7. Sınıf öğrencileri örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında; Beden Eğitimi ve Spor Dersi öğretmenleri tarafından sergilenen

tutum ve davranışlar ile öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaları doğrultusunda Digelidis ve diğerleri (2003); ilgili ders öğretmenleri tarafından sergilenen tutum ve davranışlar ile öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulunduğunu bulgulamışlardır. Digelidis ve diğerleri (2003) tarafından gerçekleştirilen araştırmada bu kapsamda; Beden Eğitimi ve Spor Dersi öğretmenleri tarafından sergilenen olumlu tutum ve davranışların, öğrencilerin de ilgili derse ilişkin tutumlarının olumlu yönde olmasını sağladığı belirlenmiştir.

Özbakır (2006) tarafından Sivas İli'nde ve ilköğretim düzeyinde öğrenim gören öğrenciler örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında, devlet okullarında öğrenim gören öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine ilişkin tutumları ile özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırması doğrultusunda Özbakır (2006); devlet okullarında öğrenim gören öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumları ile özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı, özel ve devlet okullarında eğitim gören bireylerin derse yönelik tutumlarının pozitif yönde olduğu ve okullarında öğrenim gören öğrencilerin, sağlıklı olmalarını ve özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin ise, eğlenmelerini sağladığı için ilgili derse ilişkin olumlu tutuma sahip olduklarını belirlemiştir.

Hünük (2006) tarafından ilköğretim ikinci kademedeki öğrenim gören öğrenciler örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında; öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersi'ne ilişkin tutum düzeyleri ile öğrenci cinsiyeti, öğretmen cinsiyeti, sınıf düzeyi ve sportif faaliyetlere aktif katılım sağlanması değişkenleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırması doğrultusunda Hünük (2006); sınıf düzeyinin yükselmesi ile öğrencilerin ilgili derse yönelik olumsuz tutuma sahip olmaya başladıklarını ve erkek öğrencilerin ilgili derse yönelik tutumlarının, kız öğrencilere göre daha olumlu olduğunu bulgulamıştır. Hünük (2006) tarafından gerçekleştirilen araştırma kapsamında ayrıca; sportif aktivitelere katılım sağlayan öğrencilerin ilgili derse yönelik tutumlarının, sportif aktivitelere katılmayan öğrencilere göre daha olumlu yönde olduğu ve öğrencilerin ilgili derse yönelik tutumları ile öğretmenlerin cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı belirlenmiştir.

Çamlıca (2008) tarafından Ankara İli ve ortaöğretim öğrencileri örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında; öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine yönelik beklentileri ile Beden Eğitimi ve Spor Dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesi

amaçlanmıştır. Araştırma doğrultusunda Çamlıca (2008); Beden Eğitimi ve Spor Dersine ilişkin haftalık ders saatini yeterli bulan ve ilgili ders kapsamında fiziksel, sosyal ve psikolojik kazanımlar elde ettiklerini düşünen öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine ilişkin tutumlarının, ilgili derse ilişkin haftalık ders saatini yeterli bulmayan ve ilgili ders kapsamında fiziksel, sosyal ve psikolojik kazanımlar elde edemediklerini düşünen öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumlarına göre daha olumlu olduğu bulgulanmıştır.

Alparslan (2008) tarafından ortaöğretim öğrencileri örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında; Beden Eğitimi ve Spor Dersi öğretmenlerinin sergiledikleri öğretim davranışlarının, öğrencilerin ilgili derse yönelik tutumlarını nasıl etkilediği ile ilgili belirlemelerde bulunulması amaçlanmıştır. Araştırması doğrultusunda Alparslan (2008); ilgili ders öğretmenlerinin öğrencilerin derse katılımlarına önem ve ağırlık vermeleri durumunda, öğrencilerin de derse yönelik tutumlarının olumlu yönde olduğu bulgulanmıştır. Araştırması kapsamında Alparslan (2008) ayrıca; sınıf düzeyinin artması ile öğrencilerin ilgili derse yönelik olumsuz tutumlara sahip olmaya başladıklarını ve lisanslı spor yapan öğrencilerin ilgili derse yönelik tutumlarının, lisanssız spor yapan öğrencilere göre daha olumlu olduğu belirlemiştir. Alparslan (2008) tarafından yapılan araştırma kapsamında; cinsiyet değişkeninin, öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumları üzerinde anlamlı bir farklılığa neden olmadığı saptanmıştır.

Kamtsios ve Digelidis (2008) tarafından gerçekleştirilen araştırma kapsamında; öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının ve beden kitle indeksleri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda öğrencilerin beden kitle indekslerinin normal değerlerde olanlara kıyasla derse yönelik tutumlarının daha yüksek beden kitle indeksine sahip ve obez olan katılımcıların beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğunu bulgulamışlardır.

Başer (2009) tarafından ortaokul öğrencileri örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında; Beden Eğitimi ve Spor Dersi öğretmenlerinin derse ilişkin tutumlarının, öğrencilerin ilgili derse yönelik tutumları üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırması doğrultusunda Başer (2009); ilgili ders öğretmenlerinin derse ilişkin tutumları ile öğrencilerin ilgili derse yönelik tutumları arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki olduğu, Araştırması doğrultusunda Başer (2009) ayrıca; öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumları ile cinsiyetleri ve sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığını belirlemiştir.

Ekici, Bayrakdar ve Hacıcaferoğlu (2011) tarafından Muğla İl’inde öğrenim gören lise öğrencileri örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında, öğrencilerin Beden Eğitimi

ve Spor Dersine yönelik tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaları doğrultusunda Ekici, Bayrakdar ve Hacıcaferoğlu (2011); öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine ilişkin tutumlarının cinsiyet, sınıf düzeyi ve öğrenim görülen bölüm değişkenlerine göre farklılaştığını bulgulamışlardır. Ekici, Bayrakdar ve Hacıcaferoğlu (2011) tarafından gerçekleştirilen araştırma kapsamında bu doğrultuda; erkek öğrencilerin kız öğrencilere, daha alt sınıf düzeyindeki öğrencilerin üst sınıf düzeyindeki öğrencilere ve diğer tüm bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin sayısal bölümde öğrenim gören öğrencilere göre, derse ilişkin tutumlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Üresin (2012) tarafından ilköğretim ikinci kademedeki öğrenim gören öğrenciler örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında; bireysel rekabetçi yönelimlere ve işbirlikçi hedef yönelimlere yönelik uygulamalarda bulunmaları sağlanan öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırması doğrultusunda Üresin (2012); bireysel rekabetçi yönelimlere ve işbirlikçi hedef yönelimlere yönelik uygulamalarda bulunmaları sağlanan öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığını ve hem bireysel rekabetçi yönelimlere hem de işbirlikçi hedef yönelimlere yönelik uygulamalarda bulunmaları sağlanan öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine ilişkin tutumlarının olumlu yönde olduğunu bulgulamıştır.

İmamoğlu (2011) tarafından lise öğrencileri örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında, spor yapan ve yapmayan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum düzeylerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırması doğrultusunda İmamoğlu (2011); ailelerinin ya da arkadaşlarının yönlendirmesiyle aktif olarak spor yapmaya başlayan öğrencilerin ilgili derse yönelik tutumları ile aktif olarak spor yapmayan öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutum düzeyleri arasında anlamlı bir fark göstermediği bulunmuştur. Bununla birlikte İmamoğlu (2011) tarafından gerçekleştirilen araştırma kapsamında; öğretmenleri tarafından desteklenmeleri doğrultusunda aktif olarak spor yapmaya başlayan ve profesyonel sporcu olmayı amaçlayan öğrencilerin ilgili derse yönelik tutumlarının, aktif spor yapmayan öğrencilerin ilgili derse yönelik tutumlarından daha olumlu olduğu belirlenmiştir. İmamoğlu (2011) araştırmasında ayrıca, devlet okullarında ve özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumları arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığını saptamıştır.

Özkan (2011) tarafından genel lise ve imam-hatip lisesi öğrencileri örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında; genel lisede öğrenim gören öğrencilerin Beden

Eğitimi ve Spor Dersine ilişkin tutumları ile imam-hatip lisesinde öğrenim gören öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumlarının karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırması doğrultusunda Özkan (2011); genel lisede öğrenim gören öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumları ile imam-hatip lisesinde öğrenim gören öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumları arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığını ve her iki okul türünde öğrenim gören öğrencilerin de ilgili derse yönelik tutumlarının olumlu yönde olduğunu bulgulamıştır. Araştırması doğrultusunda Özkan (2011) ayrıca; öğrencilerin ilgili derse yönelik tutumlarının yaş, anne-baba eğitim durumu ve ailede spor yapan birey olması değişkenlerine göre de anlamlı farklılık göstermediğini belirlemiştir.

Zeng, Hipscher ve Leung (2011) tarafından gerçekleştirilen araştırma kapsamında; öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine ilişkin tutumları ile tercih ettikleri sportif etkinlikler arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaları doğrultusunda Zeng, Hipscher ve Leung (2011); öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumları ile tercih ettikleri sportif etkinlikler arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığını ve öğrencilerin ilgili derse yönelik tutumlarının genel olarak olumlu yönde olduğunu bulgulamışlardır.

Çelik ve Pulur (2011) tarafından Denizli İli ve ortaöğretim öğrencileri örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında; öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine ilişkin tutumlarının cinsiyet, okul türü ve ailede spor yapan birey olması değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaları doğrultusunda Çelik ve Pulur (2011); erkek öğrencilerin kız öğrencilere ve ailesinde spor yapan birey olan öğrencilerin ailesinde spor yapan birey olmayan öğrencilere göre, ilgili derse yönelik tutumlarının daha olumlu olduğunu bulgulamışlardır. Araştırmaları doğrultusunda Çelik ve Pulur (2011) ayrıca; öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumlarının, okul türüne göre anlamlı farklılık göstermediğini belirlemiştir.

Doğan (2011) tarafından Niğde İli ve lise öğrencileri örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında; öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine ilişkin tutumları ile okul türü değişkeni arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırması doğrultusunda Doğan (2011); öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumları ile okul türü değişkeni arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığını ve genel olarak araştırmanın örnekleminde yer alan tüm öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumlarının olumlu yönde olduğunu bulgulamıştır. Araştırması doğrultusunda Doğan (2011) ayrıca; erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre ve lisanslı spor yapan öğrencilerin lisanssız spor yapan öğrencilere göre ilgili derse ilişkin tutumlarının daha olumlu olduğunu belirlemiştir.

Balyan, Balyan ve Kiremitçi (2012) tarafından ortaokul öğrencileri örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında; öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine ilişkin tutumlarının, sosyal beceri ve öz yeterlik düzeylerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaları doğrultusunda Balyan, Balyan ve Kiremitçi (2012); ilgili derse ilişkin olumlu tutuma sahip olan öğrencilerin, sosyal beceri ve öz yeterlik düzeylerinin de aynı oranda yüksek olduğunu bulgulamışlardır.

Karadağ (2012) tarafından ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırması doğrultusunda Karadağ (2012); ilköğretim öğrencilerinin ilgili derse ilişkin tutumlarının, ortaöğretim öğrencilerini ilgili derse ilişkin tutumlarına göre daha olumlu olduğunu bulgulamıştır. Araştırması doğrultusunda Karadağ (2012) ayrıca; erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre, okul takımlarında yer alan öğrencilerin almayan öğrencilere göre ve spor kulüplerinde lisanslı sporcu olan öğrencilerin spor kulüplerinde lisanslı sporcu olmayan öğrencilere göre, ilgili derse yönelik daha olumlu tutuma sahip olduklarını belirlemiştir.

Aras (2013) tarafından Kars İl'inde ve ilköğretim ikinci kademe de öğrenim gören öğrenciler ve görev yapan Beden Eğitimi ve Spor Dersi öğretmenleri örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında, öğretmen ve öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırması kapsamında Aras (2013), araştırmanın örnekleminde yer alan öğrencilerin ilgili derse ilişkin tutumlarının olumlu yönde olduğunu bulgulamıştır. Aras (2013) tarafından gerçekleştirilen araştırmanın örnekleminde yer alan ilgili ders öğretmenlerinin ise; genel olarak göreve yeni başlayan öğretmenlerden oluşmakla birlikte, kendilerini alan yeterliliğine sahip değerlendirmek doğrultusunda ilgili derse yönelik olumlu tutuma sahip oldukları belirlenmiştir.

Geri (2013) tarafından üniversite öğrencileri örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında, beden eğitimi ve spor dersine ilişkin öğrencilerin motivasyon ve tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonunda öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının ve motivasyonlarının oldukça yüksek olduğu rapor edilmiştir.

Zengin (2013) tarafından çocuk ve gençlik merkezlerinden hizmet alan 12 – 18 yaş arasındaki erkek çocukları örnekleminde gerçekleştirilen araştırma kapsamında; çocukların Beden Eğitimi ve Spor Dersine ilişkin tutumları ile benlik saygısı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırması doğrultusunda Zengin (2013); araştırmanın örnekleminde yer alan ve ilgili derse ilişkin tutumları olumlu yönde olan çocukların, benlik

saygısı düzeylerinin de yüksek olduğunu bulgulamıştır. Araştırması doğrultusunda Zengin (2013) ayrıca; yaş değişkeni ile ilgili derse ilişkin tutum arasında anlamlı bir ilişki bulunduğunu ve yaş düzeyi arttıkça, ilgili derse ilişkin tutumun daha olumlu yönde olmaya başladığını belirlemiştir.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Yöntem

Ortaokul düzeyinde eğitim alan öğrencilerin beden eğitimi dersindeki mutluluk seviyeleri ile okula aidiyet duygusu arasında yer alan ilişkinin incelenmesi gayesiyle ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama çalışmalarında amaç değişkenler arasında neden-sonuç olasılığı ve değişkenler arasındaki ilişki ile ilgili rehber olan çalışmalardır (Kılıçoğlu ve diğerleri, 2015).

Söz konusu bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları ve okul aidiyet duygu düzeylerine yönelik görüşleri incelenmiş olup, bu iki değişkenin öğrencilerin bazı kişisel özelliklere (demografik) göre farklılaşma durumları ortaya konulmaya çabalanmıştır. Buna paralel olarak öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları ile okul aidiyet duyguları arasındaki ilişki ve beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının okul aidiyet duygularını yordama düzeyi incelenmiştir.

3.2. Evren Örneklem

Araştırmanın evrenini, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Ordu ili Korgan İlçesi ortaokulu öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemde; öğrenciler 5. 6. 7. ve 8. sınıf düzeyinden tüm şubelerden seçilen 980 öğrenciden meydana gelmiştir. Araştırmamızda yeterli katılımcıya ulaşabilmek için basit tesadüfi örneklem yöntemi kullanılmıştır. Nicel yöntemin kullanıldığı araştırmalar için %95 güvenirlilik düzeyinde kabul edilebilirliğini gösteren örneklem büyüklükleri Tablo 3.1'de gösterilmiştir (Neuman, W. L. 2010). Ayrıca örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin demografik özellikleri de Tablo 3.2'de sunulmuştur.

Tablo 3.1. Örneklem Büyüklüğü Sayısı

EVREN BÜYÜKLÜĞÜ	ÖRNEKLEM BÜYÜKLÜĞÜ (%95 GÜVEN DÜZEYİ)	ÖRNEKLEMDEKİ EVRENİN %'Sİ
50	44	88,0
100	80	80,0
500	222	44,4
1 000	286	28,6
5 000	370	7,4
10 000	385	3,9
100 000	398	0,4
1 000 000	400	0,04
10 000 000	400	0,004

Tablo 3.2. Öğrencilerin Demografik Bilgilerine İlişkin Frekans ve Yüzdelik Dağılımlar

Değişken	Kategori	f	%
Cinsiyet	Erkek	465	47,4
	Kadın	515	52,6
Sınıf	5.sınıf	243	24,8
	6.sınıf	259	26,4
	7.sınıf	263	26,8
	8.sınıf	215	21,9
	Ortaokul (örgün)	703	71,7
Okul türü	İmam Hatip ortaokul	277	28,3
	50-69	292	29,8
	70-84	420	42,9
Not ortalaması	85 ve üzeri	268	27,3
	Evet	275	28,1
Okul takımında yer alma durumu	Hayır	705	71,9
	İlkokul	377	38,5
Anne eğitim durumu	Ortaokul	403	41,1
	Lise	158	16,1
	Lisans ve lisansüstü	42	4,3
	İlkokul	250	25,5
Baba eğitim durumu	Ortaokul	391	39,9
	Lise	267	27,2
	Lisans ve lisansüstü	72	7,3
	8500 TL ve altı	392	40,0
Aile aylık geliri	8500-12500 TL arası	381	38,9
	12500 TL ve üzeri	207	21,1

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılanların %47,4'ünün erkek, %52,6'sının kadın, %24,8'inin 5.sınıf öğrencisi, %26,4'ünün 6.sınıf öğrencisi, %26,8'inin 7.sınıf öğrencisi, %21,9'unun 8.sınıf öğrencisi olduğu, %71,7'sinin ortaokul (örgün) öğrencisi, %28,3'ünün İmam Hatip ortaokulu öğrencisi olduğu, öğrencilerin %29,8'inin not ortalamasının 50-59, %42,9'unun 70-84 olduğu, %27,3'ünün 85 ve üzeri olduğu, %28,1'inin okul takımında yer aldığı, %71,9'unun ise okul takımında yer almadığını görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %38,5'inin annesi ilkokul mezunu, %41,1'inin ortaokul mezunu, %16,1'inin lise mezunu, %4,3'ünün lisans ve lisans üstü eğitim mezunu olduğu, %25,5'inin babasının ilkokul mezunu, %39,9'unun ortaokul mezunu, %27,2'sinin lise mezunu, %7,3'ünün lisans ve lisansüstü eğitim mezunu olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %40'ının ailesinin aylık geliri 8500 TL ve altında, %38,9'unun 8500-12500 TL arasında, %21,1'inin 12500 TL ve üzerinde olduğu görülmektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemek için araştırmacı tarafından hazırlanmış kişisel bilgi formu, öğrencilerin beden eğitim dersine yönelik tutumlarını belirlemek için "Ortaöğretim Öğrencileri İçin Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği" ve okula aidiyetlerini belirlemek için ise "Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği" kullanılmıştır. Veri toplama araçlarının araştırmada kullanılabilmesi için araştırmacılardan gerekli izinler eposta yoluyla alınmıştır. Goodenow (1993) tarafından geliştirilen ve Sarı (2011) tarafından Türkçeye uyarlanan Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği (The Psychological Sense of School Membership Scale), ortaokul öğrencilerine yönelik olarak, öğrencilerin okullarının önemli bir parçası olarak hissetme düzeylerini, değer görme, kabul edilme ve gruba dahil olma konusundaki duygularını; öğretmen, okul ve akranlarla bağlantılarını ölçmek amacıyla geliştirilen 18 maddelik Likert tipi bir araçtır. Yanıtlar beşli bir ölçek üzerinden (1. Hiç doğru değil, 5.Tamamen doğru) verilmektedir. Ölçekte "Bu okuldaki öğretmenler bana arkadaşça davranır", "Buradaki öğretmenler benim gibi insanlarla ilgilenmez" ve "Bu okula gelmek beni sinirlendiriyor" gibi maddeler yer almaktadır. Ölçekteki beş madde (3, 6, 9, 12 ve 16. maddeler) olumsuz ifadeler olarak puanlanmaktadır. Sarı (2011) tarafından yapılan uyarlama çalışmaları sonucunda maddelerin iki bileşende toplandığı, bu iki faktörün toplam varyansın %38.49'unu açıkladığı tespit edilmiştir. Birinci faktör (Okula Bağlılık) ölçekteki 13 olumlu maddeyi kapsamakta olup; diğer faktörde (Reddedilmişlik Duygusu) ise ölçekte yer alan beş olumsuz madde bir araya gelmiştir. Alt ölçeklere ilişkin Cronbach alfa iç tutarlık katsayılarının ise sırası ile .84 ve .78 olduğu rapor edilmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırma içeriğinin ve kullanılacak ölçme araçlarının uygunluğu için öncelikli olarak Amasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Etik kurulundan onay alınmıştır. Veri toplama araçlarının Ordu ili Korgan ilçesine bağlı tüm ortaokullarda öğrencilere uygulanabilmesi için de Korgan İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünden resmi izin alınmıştır. Araştırmacılar tarafından alınan izin sonrasında belirlenen ortaokullarda, beden eğitimi dersleri öncesinde öğrencilere ölçekle ilgili gerekli bilgiler verilmiş, ölçekler dağıtılarak doldurulması sağlanacak ve ölçekler geri toplanmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında toplanan verilerin analiz işlemleri için SPSS 22.0 programı kullanılmıştır. Ölçek verilerinin güvenilirlik düzeyinin belirlenmesinde Cronbach's Alpha iç tutarlık katsayıları incelenmiştir. Verilerin normal dağılıma uygunluğunun belirlenmesinde ise çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiştir.

Tablo 3.3. Ölçek Puanlarına İlişkin Güvenilirlik Analizi Sonuçları ile Çarpıklık Basıklık Değerleri

Ölçek	Cronbach's Alpha (α)	Çarpıklık	Basıklık
Okula aidiyet	,771	-,388	,216
Reddedilme hissi	,606	,301	-,259
Okula psikolojik aidiyet duygusu	,806	-,369	,283
Beden eğitimi ve spor dersi tutum	,889	-,290	-,290

Tablo incelendiğinde, araştırma kapsamında toplanan verilerin analiz için yeterli düzeyde güvenilir olduğu görülmektedir ($\alpha > 0,60$). Çarpıklık ve basıklık değerleri incelendiğinde ise verilerin normal dağılım için uygun olan -2 ile +2 arasında değerlere sahip olduğu ve bu nedenle normal dağılıma uygun olduğu görülmektedir (George, ve Mallery, 2010).

Araştırma kapsamında toplanan veriler normal dağılıma uygun olduğundan dolayı parametrik analiz yöntemleri kullanılmıştır. Cinsiyet, okul türü ve okul takımında yer alma durumuna göre ölçek puanlarının kıyaslanmasında Independent Samples T test kullanılırken, sınıf, not ortalaması, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu ve aile aylık gelir durumuna göre ölçek puanlarının kıyaslanmasında One Way ANOVA analizi kullanılmıştır. One Way ANOVA analizi sonucunda gruplar arasında anlamlı farklılıkların bulunması durumunda farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunun belirlenmesi için post hoc Tukey testi kullanılmıştır. Ölçek puanları arasındaki ilişkinin incelenmesinde Pearson Korelasyon analizi, okula aidiyet düzeyinin beden eğitimi ve spora yönelik tutum üzerindeki etkisinin incelenmesinde Çoklu Doğrusal Regresyon analizi kullanılmıştır.

4. BULGULAR

4.1. Okula Aidiyet Düzeyine İlişkin Bulgular

Tablo 4.1. Öğrencilerin Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Ölçek	N	X	SS
Okula aidiyet	980	45,10	7,97
Reddedilme hissi	980	12,05	3,87
Okula psikolojik aidiyet duygusu toplam	980	63,05	10,44

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin okula aidiyet ve toplam okula psikolojik aidiyet duygu düzeyinin orta seviyede olduğu, reddedilme hissi düzeylerinin ise orta düzeyin altında olduğu görülmektedir.

Tablo 4.2. Öğrencilerin Cinsiyete Göre Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçek	Cinsiyet	N	X	SS	t	p
Okula aidiyet	Erkek	465	45,03	8,59	-,257	,797
	Kadın	515	45,16	7,37		
Reddedilme hissi	Erkek	465	12,09	3,87	,318	,750
	Kadın	515	12,01	3,87		
Okula psikolojik aidiyet duygusu toplam	Erkek	465	62,94	11,12	-,315	,753
	Kadın	515	63,15	9,80		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin okula aidiyet, reddedilme hissi ve toplam okula psikolojik aidiyet düzeylerinin cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Tablo 4.3. Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Sınıfa Göre Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçek	Sınıf	N	X	SS	F	p	Gruplar arası fark
Okula aidiyet	5.sınıf	243	43,76	8,09	3,168	,024	1<3
	6.sınıf	259	45,35	7,75			
	7.sınıf	263	45,73	8,10			
	8.sınıf	215	45,53	7,80			
Reddedilme hissi	5.sınıf	243	12,48	3,94	1,471	,221	-
	6.sınıf	259	11,88	3,90			
	7.sınıf	263	11,82	3,85			
	8.sınıf	215	12,06	3,78			
Okula psikolojik aidiyet duygusu toplam	5.sınıf	243	61,28	10,62	3,206	,023	1<3
	6.sınıf	259	63,47	10,37			
	7.sınıf	263	63,91	10,67			
	8.sınıf	215	63,47	9,85			

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin reddedilme hissi düzeylerinin eğitim gördükleri sınıflara göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı ($p>0,05$), okula aidiyet ve toplam okula psikolojik aidiyet düzeylerinin ise eğitim gördükleri sınıflara göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı ($p<0,05$), 7.sınıfta eğitim gören öğrencilerin okula aidiyet ve toplam okula psikolojik aidiyet düzeylerinin 5.sınıfta eğitim gören öğrencilerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmektedir.

Tablo 4.4. Öğrencilerin Eğitim Gördüğü Okul Türüne Göre Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçek	Okul türü	N	X	SS	t	p
Okula aidiyet	Ortaokul (örgün)	703	45,17	7,76	,435	,664
	İmam Hatip ortaokul	277	44,92	8,47		
Reddedilme hissi	Ortaokul (örgün)	703	12,06	3,89	,167	,867
	İmam Hatip ortaokul	277	12,02	3,84		
Okula psikolojik aidiyet duygusu toplam	Ortaokul (örgün)	703	63,10	10,20	,270	,787
	İmam Hatip ortaokul	277	62,90	11,04		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin okula aidiyet, reddedilme hissi ve toplam okula psikolojik aidiyet düzeylerinin eğitim gördükleri okul türüne göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Tablo 4.5. Öğrencilerin Not Ortalamasına Göre Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçek	Not ortalaması	N	X	SS	F	p	Gruplar arası fark
Okula aidiyet	50-69	292	45,06	8,36	3,693	,025	2<3
	70-84	420	44,45	7,66			
	85 ve üzeri	268	46,14	7,91			
Reddedilme hissi	50-69	292	12,31	3,84	3,465	,032	1>3
	70-84	420	12,21	3,87			
	85 ve üzeri	268	11,53	3,88			
Okula psikolojik aidiyet duygusu toplam	50-69	292	62,75	10,74	4,403	,012	2<3
	70-84	420	62,25	10,07			
	85 ve üzeri	268	64,62	10,54			

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin okula aidiyet, reddedilme hissi ve toplam okula psikolojik aidiyet düzeylerinin ise not ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı ($p<0,05$), not ortalaması 85 ve üzeri olan öğrencilerin okula aidiyet ve toplam okula psikolojik aidiyet düzeylerinin not ortalaması 70-84 olan öğrencilerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$), reddedilme hissinde ise not ortalaması 50-69 olan öğrencilerin okula reddedilme hissi düzeylerinin not ortalaması 85 ve üzeri olan öğrencilerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmektedir.

Tablo 4.6. Öğrencilerin Okul Takımında Yer Alma Durumuna Göre Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçek	Takımda yer alma	N	X	SS	t	p
Okula aidiyet	Evet	275	44,76	7,96	-,836	,403
	Hayır	705	45,23	7,97		
Reddedilme hissi	Evet	275	12,18	4,03	,642	,521
	Hayır	705	12,00	3,81		
Okula psikolojik aidiyet duygusu toplam	Evet	275	62,58	10,61	-,876	,381
	Hayır	705	63,23	10,37		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin okula aidiyet, reddedilme hissi ve toplam okula psikolojik aidiyet düzeylerinin okul takımında yer alma durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Tablo 4.7. Öğrencilerin Anne Eğitim Durumuna Göre Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçek	Eğitim durumu	N	X	SS	F	p
Okula aidiyet	İlkokul	377	45,24	7,92	1,521	,207
	Ortaokul	403	44,54	8,16		
	Lise	158	45,85	7,26		
	Lisans ve lisansüstü	42	46,36	8,90		
Reddedilme hissi	İlkokul	377	11,69	3,68	2,319	,074
	Ortaokul	403	12,39	4,00		
	Lise	158	11,94	3,60		
	Lisans ve lisansüstü	42	12,43	4,99		
Okula psikolojik aidiyet duygusu toplam	İlkokul	377	63,55	10,26	1,750	,155
	Ortaokul	403	62,15	10,67		
	Lise	158	63,91	9,45		
	Lisans ve lisansüstü	42	63,93	12,87		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin okula aidiyet, reddedilme hissi ve toplam okula psikolojik aidiyet düzeylerinin anne eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Tablo 4.8. Öğrencilerin Baba Eğitim Durumuna Göre Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçek	Eğitim durumu	N	X	SS	F	p
Okula aidiyet	İlkokul	250	44,86	8,43	,108	,955
	Ortaokul	391	45,14	7,76		
	Lise	267	45,21	7,71		
	Lisans ve lisansüstü	72	45,28	8,47		
Reddedilme hissi	İlkokul	250	11,82	3,85	1,207	,306
	Ortaokul	391	12,14	3,68		
	Lise	267	11,94	4,07		
	Lisans ve lisansüstü	72	12,75	4,21		
Okula psikolojik aidiyet duygusu toplam	İlkokul	250	63,04	10,91	,103	,958
	Ortaokul	391	62,99	9,89		
	Lise	267	63,27	10,58		
	Lisans ve lisansüstü	72	62,53	11,35		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin okula aidiyet, reddedilme hissi ve toplam okula psikolojik aidiyet düzeylerinin baba eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Tablo 4.9. Öğrencilerin Aile Aylık Gelir Durumuna Göre Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçek	Gelir durumu	N	X	SS	F	p
Okula aidiyet	8500 TL ve altı	392	44,45	8,28	2,238	,107
	8500-12500 TL arası	381	45,41	7,61		
	12500 TL ve üzeri	207	45,73	7,95		
Reddedilme hissi	8500 TL ve altı	392	12,04	3,94	,003	,997
	8500-12500 TL arası	381	12,06	3,88		
	12500 TL ve üzeri	207	12,04	3,75		
Okula psikolojik aidiyet duygusu toplam	8500 TL ve altı	392	62,41	10,96	1,279	,279
	8500-12500 TL arası	381	63,35	10,01		
	12500 TL ve üzeri	207	63,69	10,17		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin okula aidiyet, reddedilme hissi ve toplam okula psikolojik aidiyet düzeylerinin aile aylık gelir durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

4.2. Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutuma İlişkin Bulgular

Tablo 4.10. Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Ölçek	N	X	SS
Beden eğitimi ve spor dersi tutum	980	88,49	16,30

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutum düzeyinin orta düzeyin üzerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 4.11. Öğrencilerin Cinsiyete Göre Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçek	Cinsiyet	N	X	SS	t	p
Beden eğitimi ve spor dersi tutum	Erkek	465	88,21	17,34	-,517	,606
	Kadın	515	88,75	15,33		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutum düzeylerinin cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Tablo 4.12. Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Sınıfa Göre Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçek	Sınıf	N	X	SS	F	p	Gruplar arası fark
Beden eğitimi ve spor dersi tutum	5.sınıf	243	87,87	15,73	1,219	,301	-
	6.sınıf	259	89,19	17,08			
	7.sınıf	263	89,57	16,44			
	8.sınıf	215	87,05	15,80			

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutum düzeylerinin eğitim gördükleri sınıflara göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Tablo 4.13. Öğrencilerin Eğitim Gördüğü Okul Türüne Göre Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçek	Okul türü	N	X	SS	t	p
Beden eğitimi ve spor dersi tutum	Ortaokul (örgün)	703	88,32	16,29	-,534	,594
	İmam Hatip ortaokul	277	88,94	16,36		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutum düzeylerinin eğitim gördükleri okul türüne göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Tablo 4.14. Öğrencilerin Not Ortalamasına Göre Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçek	Not ortalaması	N	X	SS	F	p	Gruplar arası fark
Beden eğitimi ve spor dersi tutum	50-69	292	85,88	16,42	7,857	,000	1<3
	70-84	420	88,50	16,56			
	85 ve üzeri	268	91,31	15,34			

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutum düzeylerinin not ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı ($p<0,05$), 85 ve üzeri not ortalamasına sahip olan öğrencilerin tutum düzeyinin not ortalaması 50-69 olan öğrencilerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmektedir.

Tablo 4.15. Öğrencilerin Okul Takımında Yer Alma Durumuna Göre Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçek	Takımda yer alma	N	X	SS	t	p
Beden eğitimi ve spor dersi tutum	Evet	275	88,44	17,34	-,058	,954
	Hayır	705	88,51	15,90		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutum düzeylerinin okul takımında yer alma durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Tablo 4.16. Öğrencilerin Anne Eğitim Durumuna Göre Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Beden eğitimi ve spor dersi tutum	İlkokul	377	89,94	16,10	2,038	,107
	Ortaokul	403	87,67	16,01		
	Lise	158	88,08	16,55		
	Lisans ve lisansüstü	42	84,95	19,18		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutum düzeylerinin anne eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Tablo 4.17. Öğrencilerin Baba Eğitim Durumuna Göre Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçek	Eğitim durumu	N	X	SS	F	p
Beden eğitimi ve spor dersi tutum	İlkokul	250	89,47	17,10	1,593	,189
	Ortaokul	391	88,94	16,02		
	Lise	267	87,85	15,72		
	Lisans ve lisansüstü	72	85,07	16,98		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutum düzeylerinin baba eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Tablo 4.18. Öğrencilerin Aile Aylık Gelir Durumuna Göre Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçek	Gelir durumu	N	X	SS	F	p
Beden eğitimi ve spor dersi tutum	8500 TL ve altı	392	89,24	16,21	,740	,477
	8500-12500 TL arası	381	87,83	16,21		
	12500 TL ve üzeri	207	88,30	16,69		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutum düzeylerinin aile aylık gelir durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

4.3. Ölçekler Arasındaki İlişkiye Ait Bulgular

Tablo 4.19. Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Düzeyi ile Okula Aidiyet Düzeyi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

		Beden eğitimi ve spor dersi tutum	Okula aidiyet	Reddedilme hissi	Okula psikolojik aidiyet duygusu toplam
Beden eğitimi ve spor dersi tutum	r	-			
	p				
Okula aidiyet	r	,310	-		
	p	,000			
Reddedilme hissi	r	-,254	-,494	-	
	p	,000	,000		
Okula psikolojik aidiyet duygusu toplam	r	,331	-,947	-,748	-
	p	,000	,000	,000	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersi tutum düzeyleri ile okula aidiyet düzeyleri arasında ($r=,310$; $p<0,05$) ve toplam okula psikolojik aidiyet düzeyleri arasında ($r=,331$; $p<0,05$) pozitif ve orta düzeyin altında anlamlı ilişki olduğu, beden eğitimi ve spor dersi tutum düzeyleri ile reddedilme hissi düzeyleri arasında ($r=-,254$; $p<0,05$) negatif ve orta düzeyin altında anlamlı ilişki olduğu görülmektedir.

Tablo 4.20. Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Düzeyinin Okula Aidiyet Düzeyine Etkisi

Değişken	B	Std. Hata	β	t	p
Sabit	31,684	1,336		23,709	,000
Beden eğitimi ve spora yönelik tutum	,152	,015	,310	10,205	,000
$r=,310$; $r^2=,096$; $F_{(1, 978)}=104,150$; $p=,000$					

Tablo incelendiğinde, beden eğitimi ve spora yönelik tutumun okula aidiyet üzerinde %9,6 düzeyinde etkisi olduğu ve bu etkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($r^2=,096$; $p<0,05$).

Tablo 4.21. Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Düzeyinin Reddedilme Hissi Düzeyine Etkisi

Değişken	B	Std. Hata	β	t	p
Sabit	17,381	,661		26,295	,000
Beden eğitimi ve spora yönelik tutum	-,060	,007	-,254	-8,199	,000
$r=-,254$; $r^2=,063$; $F_{(1, 978)}=67,229$; $p=,000$					

Tablo incelendiğinde, beden eğitimi ve spora yönelik tutumun reddedilme hissi üzerinde %6,3 düzeyinde etkisi olduğu ve bu etkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($r^2=,063$; $p<0,05$).

Tablo 4.22. Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutum Düzeyinin Toplam Okula Psikolojik Aidiyet Düzeyine Etkisi

Değişken	B	Std. Hata	β	t	p
Sabit	44,303	1,738		25,487	,000
Beden eğitimi ve spora yönelik tutum	,212	,019	,331	10,964	,000
$r=,331$; $r^2=,109$; $F_{(1, 978)}=120,202$; $p=,000$					

Tablo incelendiğinde, beden eğitimi ve spora yönelik tutumun toplam okula aidiyet duygusu üzerinde %10,9 düzeyinde etkisi olduğu ve bu etkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($r^2=,109$; $p<0,05$).

5. TARTIŞMA

Yapılan bu araştırmaya katılan ortaokul öğrencilerinin okula aidiyet düzeylerine ilişkin bulgular incelendiği zaman, öğrencilerin okula aidiyet ve toplam okula psikolojik aidiyet duygu düzeyinin orta seviyede olduğu, reddedilme hissi düzeylerinin ise orta düzeyin altında olduğu bulunmuştur. Literatürde yer alan çalışmalar incelendiği zaman öğrencilerin okula aidiyet düzeylerine ilişkin farklı bulgulara ulaşıldığı görülmektedir. Nitekim bu alanda yapılan bazı çalışmalarda öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin yüksek olduğu, bazı araştırmalarda ise öğrencilerin okula aidiyet duygularının düşük olduğu rapor edilmiştir (Allen ve Vella-Brodrick, 2016: 97; Allen ve diğerleri, 2018: 1; Gillen-O'Neel ve Fuligni, 2013: 678; Slaten ve diğerleri, 2016: 1).

Yıldız-Arıcanoğlu ve Sarı (2022: 709) tarafından yapılan çalışmada ortaokul öğrencilerinde okul yaşam kalitesi ile okula aidiyet duygusunu etkileyen değişkenlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Söz konusu çalışmada öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin orta seviyede olduğu bulunmuştur. Aynı çalışmada öğrencilerin okula aidiyet alt boyutu olan reddedilmişlik duygularının ise düşük seviyede olduğu tespit edilmiştir. Arslan ve Tanhan (2019: 322) tarafından yapılan çalışmada ergenlerde okula aidiyet duygusunu etkileyen demografik unsurların incelenmesi amaçlanmış, söz konusu çalışmaya 11-18 yaş arasında yer alan 333 öğrenci katılmıştır. Araştırmada öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin orta seviyede olduğu bulunmuştur. Kılınç (2023: 56) tarafından yapılan araştırmada da ortaokul öğrencilerinde okula aidiyet düzeyini etkileyen psikolojik unsurların incelenmesi amaçlanmış, söz konusu çalışmada öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin orta seviyede olduğu tespit edilmiştir.

Ortaokul öğrencilerin empatik eğilim ve okula aidiyet düzeyi arasındaki ilişkinin ele alındığı bir çalışmada öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin yükseğe yakın olduğu bulunmuştur (Sarı ve Özgök, 2014: 484). Ortaokul öğrencilerinde okula aidiyet düzeyi ile arkadaş ilişkilerinin incelendiği başka bir çalışmada öğrencilerin arkadaş ilişkileri ile okula aidiyet düzeylerinin orta seviyede olduğu tespit edilmiştir (Özgök ve Sarı, 2016: 75). Yine ortaokul kademesinde yer alan öğrenciler üzerinde gerçekleştirilen bir çalışmada öğrencilerin okula aidiyet düzeyleri ile okul temelli yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Söz konusu çalışmada bağımlı değişkenler arasında anlamlı ilişki bulunduğu, bunun yanında öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin yüksek olduğu bulunmuştur (Bakır-Ağyar ve Kaya, 2017: 14).

Bu konuda ortaöğretim öğrencileri üzerinde yürütülen bir çalışmada öğrencilerin hem yaşam amaçlarını hem de okula aidiyet duygularını etkileyen demografik faktörlerin incelenmesi amaçlanmıştır. İlgili çalışmaya 214 kadın ve 197 erkek olmak üzere toplam 411 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın sonunda kadın ve erkek öğrencilerin okula aidiyet duyguları arasında bazı farklılıklar bulunmakla beraber, öğrencilerin genel aidiyet düzeylerinin yüksek olduğu rapor edilmiştir (Altınsoy, 2016: 67). Bu konuda ortaokullarda öğrenim gören öğrenciler üzerinde yapılan bir çalışmada özel okul ile devlet okullarında öğrenim gören öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Söz konusu araştırmaya devlet okullarında öğrenim gören 214 ortaokul öğrencisi ile özel okullarda öğrenim gören 201 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın sonunda öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin alt kademede yer alan sınıflarda oldukça yüksek olduğu, öğrenim görülen sınıf düzeyi arttıkça öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinde anlamlı bir azalma gözlemlendiği tespit edilmiştir. Aynı çalışmada özel okullara kıyasla devlet okullarında öğrenim gören öğrencilerde okula aidiyet düzeyinin daha yüksek olduğu bulunmuştur (Aydın, 2018: 5).

Yapılan bu araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerine göre okula aidiyet düzeylerine ilişkin bulgular değerlendirildiği zaman, öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur. Bu sonucun ortaya çıkmasının temelinde kadın ve erkek öğrencilerin okullarında memnun olma düzeylerinin benzerlik göstermesinin yattığı düşünülebilir. Bu görüşü destekleyen bir çalışmada öğrencilerin okuldan memnun olma düzeylerinin okula aidiyetlerini etkilediği rapor edilmiştir (Aydın, 2018: 1). Araştırma bulguları ile paralellik göstermeyen bir çalışmada öğrencilerin genel okula aidiyet düzeyleri ile okula aitlik ve reddedilmiş duygusu alt boyutlarına ilişkin tutumlarının cinsiyetlerine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı rapor edilmiştir (Tutal, 2022: 86). Bu konuda yapılan diğer bir çalışmada ortaokul öğrencilerinde okula aidiyet düzeyinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuş, erkek öğrencilere kıyasla kadın öğrencilerin daha düşük reddedilmişlik hissine sahip oldukları belirlenmiştir (Arslan, 2021: 1).

Yapılan bu çalışmada öğrenim görülen sınıf değişkenine göre öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur. Gruplar arasındaki farklılıkların okula aidiyet ile okula psikolojik aidiyet alt boyutlarında olduğu görülmüştür. Elde edilen sonuçlara göre, 7. sınıfta eğitim gören öğrencilerin okula aidiyet ve toplam okula psikolojik aidiyet düzeylerinin 5. sınıfta eğitim gören öğrencilerden istatistiksel olarak

anlamalı düzeyde daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu sonucun ortaya çıkmasının temelinde sınıf düzeyi arttıkça öğrencilerin öğrenim gördükleri okula uyum sağlama düzeylerinin de gelişmesinin yattığı düşünülebilir. Buna karşılık sınıf düzeyi arttıkça öğrencilerin bir üst eğitim kademesi için sınavlara hazırlanmaları okula aidiyet duygusunu azaltan bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Bu konuda ortaokul öğrencileri örnekleminde yapılan bir araştırmada öğrencilerin eğitim gördükleri sınıf düzeyi yükseldikçe okula aidiyet düzeylerinin azaldığı bulunmuştur (Aydın, 2018: 5). Ortaokul öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen bir çalışmada en yüksek okula aidiyet düzeyinin altıncı sınıflarda olduğu, en yüksek reddedilmişlik hissine ise yedinci sınıf öğrencilerinin sahip olduğu rapor edilmiştir (Arslan, 2021: 1). Bu hususta yapılan diğer bir çalışmada ise 6, 7 ve 8'nci sınıf öğrencilerinin okula aidiyet düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı rapor edilmiştir (Tutal, 2022: 87). Yıldız (2019: 5) tarafından yapılan araştırmada da ortaokul kademesinde öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin öğrenim görülen sınıf değişkenine göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

Yürütülen bu çalışmada öğrencilerin okula aidiyet düzeyleri ile okula aidiyet alt boyutlarına ilişkin algılarının eğitim aldıkları okul türüne göre anlamlı düzeyde fark göstermediği, bunun temelindeki etkenin benzer okul iklimine sahip olmalarının olduğu söylenebilir. Bu konuda yürütülen ve araştırma bulgularımız ile paralellik gösteren bir çalışmada ortaokul öğrencilerinin okula aidiyet düzeylerinin öğrenim gördükleri okul türüne göre farklılaşmadığı bulunmuştur (Aydın, 2018: 43).

Yürütülen bu çalışmada öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin not ortalaması değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur. Ortaya çıkan sonuçlara göre, not ortalaması 85 ve üzeri olan öğrencilerin okula aidiyet ve toplam okula psikolojik aidiyet düzeylerinin not ortalaması 70-84 olan öğrencilerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu, buna karşılık reddedilme hissinde ise not ortalaması 50-69 olan öğrencilerin okula reddedilme hissi düzeylerinin not ortalaması 85 ve üzeri not ortalamasına sahip olan öğrencilerin istatistiksel açıdan anlamlı şekilde yüksek olduğu bulunmuştur.. Genel anlamda not ortalaması yüksek olan öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin daha yüksek olmasının temelinde not ortalaması yükseldikçe öğrencilerin öğrenim gördükleri okulları ve ders veren öğretmenlerini daha fazla sevmelerinin yattığı düşünülebilir. Bu konuda ortaokul öğrencileri üzerinde yürütülen bir çalışmada not ortalaması yüksek olan öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin yüksek olduğu ve okula devamsızlık yapma düzeylerinin oldukça düşük bulunduğu rapor edilmiştir (Arslan, 2021: 1).

Yürütülen bu çalışmada öğrencilerin okula aidiyet düzeyleri ile okula aidiyet alt boyutlarına ilişkin algılarının okul takımında yer alma durumlarına kıyasla anlamlı şekilde fark oluşturmadığı bulunmuştur. Söz konusu bulgunun ortaya çıkmasının altında öğrencilerin büyük bir kısmının okul takımlarında yer almamasının olduğu söylenebilir. Literatürde bu alanda yapılan çalışmalarda genellikle spora katılımın psiko-sosyal özellikleri olumlu yönde etkilediği belirtilmekle beraber (Costa ve Fernandes, 2019: 1379; Özdiç, 2005: 77), okul takımlarında yer alma durumunun okula aidiyet ile ilişkisinin ele alındığı araştırmaların sınırlı olduğu görülmüştür. Bu konuda ortaokul öğrencileri üzerinde yürütülen bir çalışmada okul takımında yer alan öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin yüksek, reddedilmişlik hissine sahip olma durumlarının ise düşük düzeyde olduğu bulunmuştur (Arslan, 2021: 1).

Yürütülen bu çalışmada öğrencilerin okula aidiyet düzeyleri ile okula aidiyet alt boyutlarına ilişkin algılarının anne ve baba eğitim düzeyi değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu sonucun ortaya çıkmasında farklı eğitim düzeylerinde yer almalarına rağmen anne ve babaların çocuklarının okul yaşantılarına benzer düzeyde müdahale etmelerinin yattığı düşünülebilir. Araştırma bulguları ile paralellik gösteren benzer bir çalışmada da öğrencilerin okula aidiyet ve reddedilmişlik duygu seviyelerinin anne ve baba eğitim durumuna göre anlamlı şekilde farklılık göstermediği bulunmuştur (Arslan, 2021: 29). Yıldız (2019: 5) tarafından yapılan araştırmada da ortaokul öğrencilerinde anne ve baba eğitim düzeyinin okula aidiyet duygusu üzerinde belirleyici olmadığı tespit edilmiştir.

Yürütülen bu çalışmada öğrencilerin okula aidiyet düzeyleri ile okula aidiyet alt boyutlarına ilişkin algılarının aile gelir düzeyi değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık oluşturmadığı bulunmuştur. Söz konusu neticenin meydana gelmesinde öğrencilerin büyük bir kısmının benzer gelir seviyesine sahip ailelerde yaşamlarının olduğu söylenebilir. Çalışma sonuçları ile paralellik gösteren bir araştırmada ortaokul kademesinde eğitim alan öğrencilerin okula ilişkin aidiyet seviyelerinin aile gelir düzeyine göre fark göstermediği bulunmuştur (Yıldız, 2019: 6). Bu konuda yapılan farklı bir çalışmada ise ortaokul öğrencilerinde okulun sosyo-ekonomik statüsünün okula aidiyet düzeyi üzerinde belirleyici olduğu bulunmuştur. Söz konusu çalışmada okulun sosyo-ekonomik düzeyi arttıkça öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin de yükseldiği tespit edilmiştir (Özgök, 2013: 6).

Yapılan bu çalışmada ortaokul öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeyleri değerlendirildiğinde öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin

tutumlarının orta seviyenin üzerinde olduğu rapor edilmiştir. Literatürde yer alan çalışmalar incelendiği zaman öğrencilerin ders tutumlarının sıklıkla ele alındığı, bu alanda yapılan çalışmaların büyük bir bölümünün beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum üzerine yürütüldüğü görülmektedir (Papla ve diğerleri, 2019: 301; Atan ve İmamoğlu, 2016: 65; Digelidis ve diğerleri, 2003: 195; Dalbudak ve Yiğit, 2019: 55; Tomik ve diğerleri, 2012: 99; Koca ve diğerleri, 2005: 365). Bu konuda yapılan çalışmalarda farklı eğitim kademelerinde yer alan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının yüksek olduğu bulunmuştur. Bu konuda ortaöğretim öğrencileri üzerinde yürütülen bir araştırmada sosyo-demografik değişkenlere göre öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Söz konusu çalışmada öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının demografik değişkenlere göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunmakla beraber, öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik genel tutumlarının yüksek olduğu rapor edilmiştir (Uluişik, 2015: 45). Bu konuda ortaokul öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersinden beklentilerinin belirlenmesi, bunun yanında öğrencilerin derse yönelik tutumlarının tespit edilmesi amaçlanmıştır. Söz konusu çalışmada öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının yüksek olduğu bulunmuştur (Aras, 2013: 1).

Zengin (2013: 1) tarafından bu konuda yapılan bir araştırmada 12-18 yaş aralığında yer alan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını etkileyen unsurların incelenmesi amaçlanmış, söz konusu araştırma toplam 151 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada ders dışı zamanlarında spor yapan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının diğer öğrencilerden daha yüksek olduğu bulunmuştur. Aynı çalışmada spor yapma tutumu olmayan öğrencilerin de beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının pozitif yönde olduğu görülmüştür. Balyan ve diğerleri (2012: 196) tarafından yapılan araştırmada ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının yüksek olduğu bulunmuştur. Aynı çalışmada beden eğitimi ve spor ders müfredatına ek olarak öğrencilere okul dışı zamanlarda spor eğitimi verilmesinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik öğrenci tutumunu daha fazla geliştirdiği tespit edilmiştir. Çelik ve Pulur (2011: 115) tarafından gerçekleştirilen araştırmada da kadın ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları arasında bazı farklılıklar olmakla beraber, öğrencilerin genel olarak beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının olumlu olduğu bulunmuştur. İmamoğlu (2011: 1) tarafından gerçekleştirilen ve araştırma sonuçları ile paralellik gösteren diğer bir araştırmada hem spor yapan hem de ders dışı zamanlarında spor

yapma alışkanlığı olmayan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeylerinin oldukça yüksek olduğu rapor edilmiştir.

Yapılan bu araştırmada öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutum düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılık göstermediği ve cinsiyete göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları üzerinde belirleyici olmamasının temelinde beden eğitimi dersinin hem kadın hem de erkek öğrenciler tarafından sevilen dersler arasında yer almasının yattığı düşünülebilir. Literatürde bu konuda yapılan bazı araştırmalarda da kadın ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık göstermediği rapor edilmiştir (Zengin ve diğerleri, 2016: 3242; Balyan ve diğerleri, 2012: 198; Uluşık ve diğerleri, 2016: 5092). Bu konuda ortaöğretim kademesinde öğrenim gören öğrenciler üzerinde yapılan bir çalışmaya 806 erkek ve 874 kadın öğrenci katılmış, ilgili araştırmada öğrencilerin cinsiyetlerine göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeylerinin anlamlı düzeyde fark göstermediği rapor edilmiştir (Atik, 2020: 57).

Araştırma sonuçları ile paralellik gösteren diğer bir çalışmada demografik değişkenlere göre öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum seviyelerinin incelenmesi amaçlanmış, söz konusu araştırmada öğrencilerin cinsiyetlerine göre beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının anlamlı farklılık göstermediği rapor edilmiştir. (Göksel ve Caz, 2016: 1). Araştırma sonuçları ile paralellik gösteren diğer bir çalışmada ergenlerde beden eğitimi ve spora yönelik tutum düzeyini etkileyen unsurlar incelenmiş, araştırmada cinsiyetlerine göre ergenlerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının farklılaşmadığı rapor edilmiştir (Doğan, 2011: 37). Bu konuda ortaokul kademesinde öğrenim gören öğrenciler üzerinde yürütülen çalışmalarda da genellikle kadın ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur. Bu konuda hem ortaokul hem de lise öğrencilerinin katılım gösterdiği bir çalışmada cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının anlamlı farklılık göstermediği rapor edilmiştir (Kılıç ve Çimen, 2016: 1). Araştırmada ulaşılan sonuçların aksine literatürde beden eğitimi ve spor dersine yönelik öğrenci tutumlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiğini ortaya koyan çalışmalar da bulunmaktadır (Akandere ve diğerleri, 2010: 49; Kaya-Sarıdede, 2018: 5). Araştırma sonuçları arasında tutarsızlıklar olmasının temelinde çalışmaların farklı eğitim kademelerine ve farklı sportif imkanlara sahip olan okullarda yürütülmesinin yattığı düşünülebilir.

Yapılan bu araştırmada öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının öğrenim görülen sınıf değişkenine göre anlamlı düzeyde fark göstermediği bulunmuştur. Bu bulgunun ortaya çıkmasının altında her sınıf kademesinde öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersini sevmelerinin yattığı düşünülebilir. Bunun yanında beden eğitimi ve spor dersine katılımın diğer derslerdeki başarı düzeyini ve öğrencilerin hazırlandıkları sınavları olumsuz yönde etkilememesinin de bu sonucun ortaya çıkmasında etkili olduğu söylenebilir. Ancak bu konuda lise öğrencileri üzerinde yapılan çalışmalarda genellikle sınıf düzeyi yükseldikçe öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının azaldığı, bunun temelinde de öğrencilerde son sınıfa doğru üniversite sınavına geçiş stresinin artmasının yattığı belirtilmektedir (Ekici ve diğerleri, 2011: 837; Atik, 2020: 59; Dağdemir, 2018: 40). Bunun yanında literatürde öğrenim görülen sınıf değişkenine göre öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik öğrenci tutumlarının farklılaşmadığını ortaya koyan çalışmalar da bulunmaktadır (Göksel ve Caz, 2016: 5).

Yapılan bu araştırmada öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının eğitim gördükleri okul türüne göre anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur. Bu sonucun ortaya çıkmasının temelinde araştırmaların benzer sportif tesis ve malzeme imkanlarına sahip olan okullarda yürütülmesinin yattığı düşünülebilir. Bilindiği gibi spora katılım düzeyi öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeylerinin pozitif önde etkilediği bulunmuştur (İmamoğlu, 2011: 1; Hünük, 2006: 5). Bu süreçte öğrencilerin okul içi spor etkinliklerine katılmaları beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumu geliştiren unsurlar arasında yer almaktadır. Ancak okulların spor tesis ve malzeme konularında yetersiz olmasının beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumu negatif yönde etkilemesi beklenmektedir. Yapılan çalışmalarda da spora katılım ve spora yönelik tutum üzerinde tesis ve malzeme yeterliği/yetersizliğinin değerli bir etkisinin olduğu söylenmektedir (Esatbeyoğlu ve Güven-Karahan, 2014: 43; Temiz ve Sivrikaya, 2021: 12). Bunun yanında yapılan benzer çalışmalarda öğrenim görülen okul türü değişkenine göre öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeylerinin anlamlı şekilde fark göstermediği bulunmuştur (Özkan, 2011: 91). Araştırma bulguları ile paralellik gösteren diğer bir araştırmada da eğitim alınan okul türüne göre öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeylerinin anlamlı şekilde farklılık göstermediği rapor edilmiştir (Atik, 2020: 58).

Yapılan bu araştırmada öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının not ortalaması değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur. Ortaya çıkan

sonuçlara göre, 85 ve üzeri not ortalamasına sahip olan öğrencilerin tutum düzeyinin not ortalaması 50-69 olan öğrencilerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu sonucun ortaya çıkmasının temelinde not ortalaması yüksek olan öğrencilerin derslere yönelik ilgi düzeylerinin de yüksek olmasının yattığı düşünülebilir. Bu konuda yapılan benzer bir çalışmada da ortaokul ve ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının not ortalaması değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği rapor edilmiştir (Sertkahya ve Üren, 2021: 166).

Yapılan bu araştırmada öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının okul takımında yer alma değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur. Bu sonucun ortaya çıkmasının temelinde çalışmaya katılan öğrencilerin büyük bir bölümünün okul takımında yer almamasının yattığı düşünülebilir. Çünkü literatürde yer alan çalışmalarda genellikle okul içi ve dışı spor etkinliklerine katılımın öğrencilerin okula ve derslere yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediği belirtilmektedir (Cimilli, 2017; İmamoğlu, 2011). Bu konuda farklı eğitim kademelerinde yer alan öğrenciler üzerinde yapılan bir çalışmada spora katılım durumunun beden eğitimi ve spora yönelik tutumu etkilediği, genellikle düzenli olarak spor yapma alışkanlığı bulunan öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutumlarının spor yapma alışkanlığı olmayan öğrencilerden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (Kangalgil ve diğerleri, 2006: 48). Bu konuda ortaöğretim kademesinde yer alan öğrenciler üzerinde yapılan diğer bir çalışmada da öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutumlarının demografik değişkenlere göre farklılık gösterdiği bulunmuş, spor yapma durumlarına göre incelendiğinde düzenli olarak spor yapma alışkanlığına sahip olmanın beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumu olumlu yönde etkilediği bulunmuştur (Akandere ve diğerleri, 2010: 5). Buna karşılık yapılan bazı araştırma sonuçları öğrencilerin spora katılım durumlarına göre beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır (Atik, 2020: 63). Araştırma sonuçları arasında tutarsızlıklar olmasının temelinde araştırmaların farklı sıklıklarla spor yapan öğrenciler üzerinde yürütülmesinin yattığı düşünülebilir.

Yapılan bu araştırmada öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının anne ve baba eğitim düzeyine anlamlı şekilde farklılık göstermediği saptanmıştır. Anne ve baba eğitim düzeylerinin öğrencilerin derse ilişkin tutumları üzerinde belirleyici olmamasının temelinde farklı eğitim düzeylerine sahip olmalarına karşılık anne ve babaların çocuklarının dersleri ile ilgilenme düzeylerinin benzerlik göstermesinin olduğu söylenebilir. Literatürde anne ve baba eğitim seviyesine göre öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum

düzeylerinin incelendiğinde araştırmalarda anne ve baba eğitim seviyelerine göre öğrencilerin derse ilişkin tutumlarının anlamlı düzeyde fark oluşturmadığı bulunmuştur (Kılıç, 2009: 61; Doğan, 2011: 40). Bu konuda yapılan ve ortaöğretim kademesinde eğitim gören bireylerin üzerinde yapılan araştırmada öğrencilerin anne/babalarının eğitim seviyelerine kıyasla beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeylerinin anlamlı şekilde farklılık göstermediği rapor edilmiştir (Özkan, 2011: 91).

Yapılan bu araştırmada öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının aile gelir düzeylerine göre anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur. Bu sonucun ortaya çıkmasının temelinde araştırmaya katılan öğrencilerin benzer sosyo-ekonomik statüye sahip ailelerde yetişmelerinin yattığı düşünülebilir. Bu konuda üzerinde gerçekleştirilen bir araştırmada öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının aile gelir seviyesine göre fark göstermediği, bunun altındaki faktörün öğrencilerin benzer sosyo-ekonomik düzeye sahip olduğu ifade edilmektedir (Cimilli, 2017: 53). Çalışmanın ortaya çıkan bulguları ile paralellik gösteren bir diğer araştırmada orta, düşük ve yüksek gelir seviyesine sahip olan aile çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeylerinin anlamlı düzeyde fark göstermediği rapor edilmiştir (Güllü, 2007: 4).

Yürütülen bu çalışmada değişkenler arasındaki ilişkiler incelendiği zaman, öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutum düzeyi ile okula aidiyet düzeyleri arasında ve beden eğitimi ve spora yönelik tutum düzeyleri ile toplam okula psikolojik aidiyet düzeyleri arasında pozitif ve orta düzeyin altında anlamlı ilişki olduğu, beden eğitimi ve spora yönelik tutum düzeyleri ile reddedilme hissi düzeyleri arasında negatif ve orta düzeyin altında anlamlı ilişki olduğu bulunmuştur. Ayrıca regresyon analizi sonuçlarına göre beden eğitimi ve spora yönelik tutumun okula aidiyet üzerinde %9,6 düzeyinde etkisi olduğu, beden eğitimi ve spora yönelik tutumun reddedilme hissi üzerinde %6,3 düzeyinde etkisi olduğu, beden eğitimi ve spora yönelik tutumun toplam okula psikolojik aidiyet duygusu üzerinde %10,9 düzeyinde etkisinin olduğu ve bu sonuçların istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur. Bu kapsamda öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları yükseldikçe okula aidiyet düzeylerinin yükseldiği, beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları yükseldikçe reddedilme hissini azaldığı tespit edilmiştir. Literatürde bu alanda yapılan benzer çalışmalarda da beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları yüksek olan öğrencilerin okula aidiyet düzeyinin de yüksek olduğu görülmektedir. Bu konuda yapılan bir çalışmada ortaokul öğrencilerinin okul sporlarına katılım sağlama durumlarına göre okula aidiyet düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Söz konusu

çalışmada öğrencilerin okula aidiyet duygularının okul sporlarına katılım sağlama durumlarına göre farklılaştığı bulunmuştur. Ortaya çıkan sonuçlara göre, okul spor takımlarında yer alan öğrencilerin okula aidiyet duygularının okul sporlarına katılım sağlamayan öğrencilerden daha yüksek olduğu rapor edilmiştir (Arslan, 2021: 1).

Bu konuda ortaöğretim öğrencileri üzerinde yürütülen diğer bir araştırmada öğrencilerin okula aidiyet düzeyleri ile beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Söz konusu çalışmaya ortaöğretim kademesinde öğrenim gören toplam 500 öğrenci katılım sağlamıştır. Araştırmada öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeylerinin yüksek olduğu, benzer biçimde okul aidiyet seviyelerinin de yüksek olduğu rapor edilmiştir. Araştırmada demografik değişkenlerin okula aidiyet duygusu ile beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumu etkilediği bulunmuştur. Araştırmada bağımlı değişkenler arasındaki ilişkiye ait bulgulara göre, öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeyleri ile okul aidiyet duygusu ölçeğinin geneli ve okul aidiyet duygusu ile arasında düşük seviyede anlamlı ve negatif yönde bir ilişki olduğu bulunmuştur (Yıldız, 2022: 2).

Spor lisesi öğrencileri üzerinde yapılan farklı bir çalışmada öğrencilerin okula aidiyet düzeyleri ile fiziksel aktivite düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Söz konusu çalışmaya 73 kadın ve 87 erkek olmak üzere toplam 160 lise öğrencisi katılmıştır. Araştırmanın sonunda öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyleri ile okula aidiyet duyguları arasında anlamlı ilişki olduğu bulunmuştur (Yılmaz, 2021: 5). Bu konuda yapılan diğer bir çalışmada okul sporlarına katılımın öğrencilerde okula aidiyet duygusu üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Söz konusu çalışmaya ortaöğretim kademesinde öğrenim gören toplam 718 öğrenci katılmıştır. Araştırma kapsamında okul sporlarına katılan ve katılmayan öğrencilerin okula aidiyet düzeyleri karşılaştırılmış, grupların okula aidiyet duyguları arasında anlamlı farklılık bulunduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda okul sporlarına katılan öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin okul sporlarına katılmayan öğrencilerden daha yüksek olduğu bulunmuştur. Ortaya çıkan araştırma bulguları ışığında okula aidiyet duygusunun geliştirilmesi için okullarda spor etkinliklerinin arttırılması gerektiği belirtilmiştir (Yanık, 2018: 73).

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Ortaokul öğrencileri üzerinde yürütülen bu çalışmada öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları ile okula aidiyet duygularının yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur. Araştırmanın değişkenleri arasındaki ilişkiye ait bulgular değerlendirildiği zaman, öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları ile okula aidiyet duyguları arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yaptığımız çalışmaya bakıldığında, 7. Sınıf öğrencilerin okula kendilerini daha ait hissettiği 5. Sınıf öğrencilerinin ise okul ile bağını çok fazla oluşturmadağı görülmüştür. Ayrıca not ortalaması yüksek öğrencilerin hem beden eğitimi dersine karşı daha fazla olumlu tutum sergilediği hem de kendilerini okula daha ait hissettiği bununla birlikte beden eğitimi dersi ile okula aidiyet arasında pozitif bir ilişki olduğu ve beden eğitimi dersi ile reddedilme hissi üzerine de negatif anlamda bir ilişki olduğu bulunmuştur. Bu çalışma bize Beden eğitimi ve spor dersi ile öğrencilerin kendilerini okula daha ait hissetmelerinde önemli bir yere sahip olduğu sonucunu göstermektedir.

Literatürde yer alan çalışmalarda da benzer bulgulara ulaşıldığı, beden eğitimi dersine yönelik tutum arttıkça okula aidiyet düzeyinin ve diğer derslere yönelik tutumun da geliştiği ayrıca okula devamsızlığın azaldığı rapor edilmiştir. Bu kapsamda değişkenler arasındaki ilişkiye yönelik bulguların literatür ile paralellik gösterdiği görülmüştür.

Araştırma kapsamında öğrencilerin demografik özelliklerine göre okula aidiyet durumları değerlendirildiği zaman, öğrencilerin okula aidiyet düzeylerinin öğrenim görülen sınıf ve not ortalaması değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği, buna karşılık okula aidiyet düzeyinin cinsiyet, okul türü, okul takımında yer alma durumu, aile gelir durumu, anne ve baba eğitim düzeyi değişkenlerine göre farklılaşmadığı bulunmuştur. Bu kapsamda öğrenim görülen sınıf düzeyi ve not ortalamasının öğrencilerin okula aidiyet düzeylerini etkileyen temel demografik değişkenler olduğu görülmüştür. Bunun yanında öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının not ortalaması değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği, buna karşılık öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının cinsiyet, öğrenim görülen sınıf düzeyi, öğrenim görülen okul türü, anne ve baba eğitim durumu ile gelir düzeyi değişkenlerine göre farklılaşmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu kapsamda ortaokul öğrencilerinde sadece not ortalaması değişkeninin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumu etkileyen demografik değişken olduğu belirlenmiştir.

Sonuç olarak araştırmamızdan elde edilen verilere göre Beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumunun artmasıyla okula duyulan aidiyetin arttığı, reddedilme hissinin ise azaldığı görülmektedir. Bu ilişkilerin istatistiksel olarak anlamlı olması, bu faktörlerin birbirleriyle ilişkili olduğu, beden eğitimi ve spor dersinin öğrencilerin okula olan duygusal tepkilerini pozitif yönde etkilediği, beden eğitimi ve spor dersine yönelik olumlu tutum sergileyen öğrencilerin kendilerini okula daha çok ait hissettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma sonunda elde edilen bulgulardan yola çıkarak aşağıdaki önerilerde bulunulabilir;

- Okullardaki zorunlu beden eğitimi ve spor derslerinin haricinde sınıflara seçmeli spor ve fiziki etkinlikler derslerini seçerek öğrencilerin haftalık ders programında ki spor dersi sürelerini artırarak okula aidiyetlerinin güçlendirilmesi,
- Okullarda öğrencilerin rahat ve mutlu oldukları aynı zamanda gönüllü olarak katılabilecekleri ders dışı sosyal, sportif ve kültürel faaliyetlerin sayısının artırılması,
- Ailelerin okuldaki beden eğitimi derslerinin ve spor etkinliklerinin öğrencinin akademik becerilerini olumsuz etkilemek yerine onların motivasyonunu ve okula aidiyetlerini arttıran bir etkiye sahip olduğuna ilişkin farkındalıklarını arttırmak için aile eğitimleri düzenlenmesinin yararlı olacağı,
- Örtük program içerisinde daha fazla çeşitliliğe sahip sportif etkinliğe yer verilmesi ve tıpkı öğretim programındaki planlamalar gibi örtük programın da yılın başında planlamasının öğrencilerin katılımı bakımından rastlantısallığı ortadan kaldıracığı,
- Okullardaki sportif etkinliklerin daha çok öğrenciye ulaşması için okulların fiziki alanlarının artırılması ve çeşitlendirilmesinin, okullara malzeme desteğinin sağlanmasının etkili sonuçlar oluşturacağı,
- Okula aidiyet bu çalışmada nicel araştırma yöntemleri kullanılarak irdelenmeye çalışılmıştır. İleri süreçte yapılacak çalışmalarda kullanılacak nitel araştırma yöntemleri ile okula aidiyeti etkileyen sportif etkinliklere ilişkin farklı değişkenlerin ortaya çıkarılmasının sağlanabileceği önerilmektedir.
- Yapılan bu araştırmada demografik değişkenle içerisinde sadece not ortalamasının hem okula aidiyet düzeyini hem de beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumu etkilediği bulunmuştur. Demografik değişkenlerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum ile okula aidiyet duygusu üzerindeki etkisinin daha iyi anlaşılması için farklı demografik değişkenler kullanılarak benzer çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Açak, M. (2006). *Beden eğitimi öğretmeninin el kitabı*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Akandere, M., Özyalvaç, N. T., & Duman, S. (2010). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları İle Akademik Başarı Motivasyonlarının İncelenmesi (Konya Anadolu Lisesi Örneği). *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (24), 1-10.
- Akıncı-Kökdağ, Ö. (2019). *Ergenlerin Okula Aidiyet Duyguları ve Başa Çıkma Stratejilerinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Aksoy, R., Bakış, M. ve Ünveren, M. (2012). Spor sosyolojisi. *Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları*.
- Allen, K. A., & Bowles, T. (2012). Belonging as a Guiding Principle in the Education of Adolescents. *Australian Journal of Educational & Developmental Psychology*, 12, 108-119.
- Allen, K., Kern, M. L., Vella-Brodrick, D., Hattie, J., & Waters, L. (2018). What schools need to know about fostering school belonging: A meta-analysis. *Educational Psychology Review*, 30, 1-34.
- Allen, K. A., Vella-Brodrick, D., & Waters, L. (2016). Fostering school belonging in secondary schools using a socio-ecological framework. *The Educational and Developmental Psychologist*, 33(1), 97-121.
- Alparslan, S. (2008). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sergilediği Öğretim Davranışlarına İlişkin Algıları ve Öğrencilerin Bu Derse Karşı Geliştirdikleri Tutumları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Alparslan, S. (2008). *Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi öğretmenlerinin sergilediği öğretim davranışlarına ilişkin algıları ve öğrencilerin bu derse karşı geliştirdikleri tutumları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Alptekin D. (2011). *Toplumsal aidiyet ve gençlik: Üniversite gençliğinin aidiyeti üzerine sosyolojik bir araştırma*. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 274.
- Altınsoy, F. (2016). *Ergenlerde Okula Aidiyet Duygusunun Yordayıcısı Olarak Yaşam Amaçları ve Bağlanma Stilleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
- Anderman, E. M. (2002). School Effects On Psychological Outcomes During Adolescence. *Journal Of Educational Psychology*, 94(4), 795-809.

- Arabaci, R. (2009). Attitudes toward physical education and class preferences of Turkish secondary and high school students. *Ilkogretim Online*, 8(1), 2-8.
- Aras, Ö. (2013). *İlköğretim kurumları ikinci kademedede öğrenim gören öğrenci ve görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik görüş ve tutumlarının incelenmesi (Kars İli Örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Arslan, A. (2021). *Ortaokul öğrencilerinde okula aidiyetin okul sporları bağlamında incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir.
- Arslan, G., & Tanhan, A. (2019). Ergenlerde okul aidiyeti, okul işlevleri ve psikolojik uyum arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Yaşadıkça Eğitim*, 33(2), 318-332.
- Arslan, H. (2009). Dinî tutumların oluşum, gelişim ve değişimi. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (ÇÜİFD)*, 9(1), 77-96.
- Atan, T., & Imamoglu, M. (2016). Attitudes of secondary school students towards physical education and sports lesson in terms of various variables. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 18(2), 65-68.
- Atik, G. (2020). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Ve Spor Dersine Yönelik Tutumları ve Yaşam Doyumu Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Kırıkkale İli Örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- Aydın O, Şahin D, Güzel HY, Abayhan Y, Kaya AG, Ceylan S. (2013). Ait olma ihtiyacının ve haberdar olmanın psikolojik dışlanmaya gösterilen tepkiler üzerindeki etkileri. *Türk Psikoloji Dergisi*; 28 (72), 21-31.
- Aydın R. (2018). *Ortaokul öğrencilerinin okul aidiyeti ile okul memnuniyeti arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, s. 77.
- Aytan, G. C. (2010). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Sosyalleşmelerinde Sporun Etkileri*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Bakır-Ayğar, B., & Kaya, A. (2017). Ortaokul öğrencilerinin okul aidiyet duygusu ile okul temelli yalnızlık arasındaki ilişkide okul ikliminin aracılık rolü. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 8(1), 14-27.
- Balak, D. (2017). *İlkokul Öğrencilerinin Duygusal Zekâ Düzeyleri İleakran Zorbalığı ve Okula Aidiyet Duyguları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Balyan, M., Balyan, K. Y., & Kiremitçi, O. (2012). Farklı sportif etkinliklerin ilköğretim 2. kademe öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum, sosyal beceri ve öz

- yeterlik düzeylerine etkileri. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14(2), 196-201.
- Barret, P. (2007). Structural Equation Modelling: Adjudging Model Fit. *Personality And Individual Differences*, 42, 815-824.
- Başar, G. G. (2019). *Ergenlerin Aileaidiyeti ve Ebeveyn İlişkileri İleahlaki Olgunluk Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Karabük Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Karabük.
- Bayram, N. (2004). Sosyal Bilimlerde SPSS ile Veri Analizi, *Ezgi Kitabevi*, Bursa.
- Booker, C. K. (2004). Exploring School Belonging And Academic Achievement İn African American Adolescent. *Curriculum And Teaching Dialogue*, 6(2), 131- 143
- Bozdemir, R. (2012). *Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersinde karşılaştıkları problemlere yönelik ölçek geliştirme çalışması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Bozkurt, E., & Bircan, M. A. (2015). İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin matematik motivasyonları ile matematik dersi akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2015(5), 201-220.
- Büyükalim, M. (2020). *Üniversite Öğrencilerinde Genel Aidiyet, Nomofobi ve Yaşam Doyumu Arasındaki Yordayıcı İlişkiler*. (Yüksek Lisans Tezi) Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Byrne, B. M. (2012). *Structural Equation Modeling With Mplus: Basic Concepts, Applications, And Programming*. New York, NY: Routledge Taylor And Francis Group.
- Cemalcılar, Z. (2010). Schools As Socialisation Contexts: Understanding The İmpact Of School Climate Factors On Student's Sense Of School Belonging. *Applied Psychology: An International Review*, 59(2), 243–272.
- Ceylan, R. (2008). *İlköğretimde beden eğitimi dersinin, takiben yapılan diğer derslerde öğrencilerin başarıları üzerindeki etkisinin araştırılması (Kütahya İli Örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Cheung, D. (2018). The key factors affecting students' individual interest in school science lessons. *International Journal of Science Education*, 40(1), 1-23.
- Cimilli, V. (2017). *Spor Lisesi Öğrencilerinde Bedensel / Kinestetik Zeka İle Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (İstanbul İli Örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Costa, H., & Fernandes, H. M. (2019). Gender Differences in Psychosocial Benefits of Physical Activity And Sports Participation in Youth. *J. Hum. Sport Exerc*, 14, 1379-1382.

- Çakan, M., Mihladiç, G., & Göçmen-Taşkin, B. (2010). How Portfolio Use Affects Students' Learning and Their Attitudes toward 6th Grade Science Lesson. *International Online Journal of Educational Sciences*, 2(2), 362-377.
- Çelik, Z., & Pulur, A. (2011). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumları. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(Özel), 115-121.
- Çuhadar, A.İ. (2021). *Lise Öğrencilerinin Bilgi Edinme Ve Katılım Hakları İle Okula Aidiyet Duygusu Arasındaki İlişki*. Yayınlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Dağdemir, R. (2018). *Farklı Tür Liselerdeki Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi: Erzurum İli Örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Ağrı.
- Dalbudak, İ., & Yigit, S. (2019). Hearing Impaired Students' Attitudes towards Physical Education and Sports. *Journal of Education and Training Studies*, 7(9), 55-60.
- Demiroz, S. (2020). The relationship between secondary schools students' perceptions of school climate, their school belonging and their academic achievement. *Education Reform Journal*, 5(2), 60-77.
- Digelidis, N., Papaioannou, A., Laparidis, K., & Christodoulidis, T. (2003). A one-year intervention in 7th grade physical education classes aiming to change motivational climate and attitudes towards exercise. *Psychology of Sport and Exercise*, 4(3), 195-210.
- Doğan, N. (2011). *Niğde ilinde bulunan farklı statüdeki liselerde eğitim gören öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları ve fiziksel uygunluk düzeylerinin araştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Niğde Üniversitesi, Niğde.
- Doulkeridou, A., Evaggelinou, C., Mouratidou, K., Koidou, E., Panagiotou, A., & Kudlacek, M. (2011). Attitudes of Greek Physical Education Teachers towards Inclusion of Students with Disabilities in Physical Education Classes. *International Journal of Special Education*, 26(1), 1-11.
- Dukynaitė, R., & Dudaitė, J. (2017). Influence of school factors on students' sense of school belonging. *New educational review*, 39-52.
- Duru E. (2007). Sosyal Bağlılık Ölçeği'nin Türk Kültürüne Uyarlanması. *Eurasian Journal of Educational Research EJER*,(26): 85- 94.
- Efe, M., Öztürk, F., Koparan, Ş. ve Şenışık, Y. (2008). 14-16 yaş grubu erkeklerde voleybol çalışmalarının sosyal yetkinlik beklentisi ve atılganlık üzerine etkisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*,21(1), 69-77.

- Eime, R. M., Young, J. A., Harvey, J. T., Charity, M. J., & Payne, W. R. (2013). A systematic review of the psychological and social benefits of participation in sport for children and adolescents: informing development of a conceptual model of health through sport. *International Journal of Behavioral Nutrition And Physical activity*, 10(1), 1-21.
- Ekici, S., Bayrakdar, A., & Hacıcaferoğlu, B. (2011). Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersi Tutumlarının Değerlendirilmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 829-839.
- Epstein, J. L., & Mcpartland, J. M. (1976). The Concept And Measurement Of The Quality Of School Life. *American Educational Research Journal*, 13(1), 15-30.
- Ercoskun MH, ve Nalçacı A. (2005). Öğretimde Psikolojik İhtiyaçların Yeri Ve Önemi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*.(11): 353-370.
- Erozkan, A. (2012). Ergenlerde kaygı duyarlılığı ve ebeveyn tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12(1), 43-57.
- Esatbeyoğlu, F., & Güven-Karahan, B. (2014). Engelli Bireylerin Fiziksel Aktiviteye Katılımlarının Önündeki Engeller. *Spor Bilimleri Dergisi*, 25(2), 43-55.
- Finn, J. D. (1989). Withdrawing From School. *Review Of Educational Research*, 59(2), 117-142.
- George, D., & Mallery, M. (2010). SPSS for windows step by step: A simple guide and reference. *Boston: Allyn & Bacon*.
- Gillen-O'Neel, C., & Fuligni, A. (2013). A longitudinal study of school belonging and academic motivation across high school. *Child development*, 84(2), 678-692.
- Glick, P., & Sahn, D. E. (1997). Gender and education impacts on employment and earnings in West Africa: Evidence from Guinea. *Economic Development and Cultural Change*, 45(4), 793-823.
- Goodenow, C. (1993). The psychological sense of school membership among adolescents: Scale development and educational correlates. *Psychology in the Schools*, 30, 79-90.
- Goodenow, C., & Grady, K. E. (1993). The Relationship Of School Belonging And Friends' Values To Academic Motivation Among Urban Adolescent Students. *The Journal Of Experimental Education*, 62(1), 60-71
- Göksel, A. G., & Caz, Ç. (2016). Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-9.
- Gören S. (2019). *Sosyal adalet liderliği, okul yaşam kalitesi ve okula aidiyet duygusu ilişkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 196.

- Güllü, M. (2007). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Araştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara,
- Günalan, N. (2018). *Ortaokul Öğrencilerinin Okul Yaşam Kalitesini, Okula Aidiyet Duygusunu ve Okul İklimini Neler Etkilemektedir?* Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.
- Güneş, A. (2017). *Aile İle Bağlanma, Aidiyet*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Gürbüz, A., & Özkan, H. (2012). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi Ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi (Muğla İl Örneği). *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 3(2).
- Hamm, J. V. ve Faircloth, B. S. (2005). The Role Of Friendship İn Adolescents' Sense Of School Belonging. *New Directions For Child And Adolescent Development*, 2005(107), 61-78.
- Hassandra, M., Goudas, M., & Chroni, S. (2003). Examining factors associated with intrinsic motivation in physical education: A qualitative approach. *Psychology of Sport and Exercise*, 4(3), 211-223.
- Heper, E. (2012). Spor bilimleri ile ilgili kavramlar ve sporun tarihsel gelişimi. Spor bilimlerine giriş. Editör: Ertan, H. *Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları*
- Hill DL. (2006). Sense of belonging as connectedness, American Indian worldview, and mental health. *Archives of Psychiatric Nursing*, 20 (5): 210–216.
- Hünük, D. (2006). *Ankara ili merkez ilçelerindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının sınıf düzeyi, öğrenci cinsiyeti, öğretmen cinsiyeti ve spora aktif katılımları açısından karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- İmamoğlu AF. (1992).İ ki binli Yıllara Doğru Türk Sporü Üzerine Bazı Gözlemler. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (1): 9-19.
- İmamoğlu, C. (2011). *Aktif olarak spor yapan ve yapmayan lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- İnceoğlu, M. (2010). Tutum algı iletişimi. *İstanbul: Beykent Üniversitesi Yayınları*, 79
- Kanak, M. ve Pekdoğan, S. (2015). Ergenlerin utangaçlık düzeylerinin anne-baba tutumları ve bazı değişkenler açısından incelenmesi. *International Journal of Social Science*, 32, 513-525
- Kangalgil, M., Hünük, D., & Demirhan, G. (2006). İlköğretim, Lise ve Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 48-57.

- Kapu H. (2008). Sosyal Sermaye ve Organizasyonların Öngörü Yeteneğini Geliştirme Gücü. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 22(1), 259-288.
- Karadağ, S. (2012). *İlköğretim 8. sınıf ve lise 11. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenlere bağlı olarak karşılaştırılması (Kırıkkale örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- Kaya, A., Bozaslan, H. ve Genç, G. (2012). Üniversite öğrencilerinin anne – baba tutumlarının problem çözme becerilerine, sosyal kaygı düzeylerine ve akademik başarılarına etkisi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 208-225.
- Kaya-Sarıdede, Ş. (2018). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul.
- Kazazoğlu, S. (2013). Türkçe ve İngilizce derslerine yönelik tutumun akademik başarıya etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 38(170).
- Kılıç, D. (2019). *Ortaöğretim Kurumlarındaki Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutumları İle Sosyal Beceri Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Bartın
- Kılıç, T., & Çimen, P. N. (2018). Ortaokul ve Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Karşı Tutumlarının İncelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-13.
- Kılıçoğlu, G. (2014). *İngiltere’deki Öğretmenlerin Çok Kültürlü Öğretim Yeterlikleri İletürk Öğrencilerin Kültürleşme Tercihlerinin Okula Aidiyet Duygusu ve Akademik Başarıyla İlişkisi*. Doktora Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.
- Kılınç, B. (2023). *Ortaokul Öğrencilerinin Psikolojik Sağlamlık Düzeylerinin Sosyal İlişkiler, Okula Aidiyet ve Özyeterlik Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Koca, C., Aşçı, F. H. ve Demirhan, G. (2005). Attitudes toward physical education and class preferences of turkish adolescents interms of school gender composition. *Adolescence*, 40(15), 365-375.
- Korpershoek, H., Canrinus, E. T., Fokkens-Bruinsma, M., & de Boer, H. (2020). The relationships between school belonging and students’ motivational, social-emotional, behavioural, and academic outcomes in secondary education: A meta-analytic review. *Research Papers in Education*, 35(6), 641-680.
- Kuşat, A. (2003). Bir Değerler Sistemi Olarak “Kimlik” Duygusu ve Atatürk. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(15), 45-61.
- Küçük, V. ve Koç, H. (2004). Psiko-sosyal gelişim süreci içerisinde insan ve spor ilişkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10, 131-141.

- Lewis, K. L., Stout, J. G., Pollock, S. J., Finkelstein, N. D., & Ito, T. A. (2016). Fitting in or opting out: A review of key social-psychological factors influencing a sense of belonging for women in physics. *Physical Review Physics Education Research*, 12(2), 1-10.
- Malm, C., Jakobsson, J., & Isaksson, A. (2019). Physical activity and sports—real health benefits: A review with insight into the public health of Sweden. *Sports*, 7(5), 1-28.
- Mavili, A., Kesen, N. F., Daşbaşı, S. (2014). Aile Aidiyeti Ölçeği: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması, *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 33, 29-42.
- Mcleod, S. (2009). Attachment Theory. *Simply psychology*.
- MEB (2013) *Beden Eğitimi ve Spor Öğretim Programı*. S.9 Ankara
- Mohammadian, B., Ghanbaran, A. H., & Sharghi, A. (2016). Semantic Factors: Students' Sense of Belonging to Outdoor School Spaces. *International Journal of Architecture and Urban Development*, 6(4), 43-50.
- Morris, K. S., Seaton, E. K., Iida, M., & Lindstrom Johnson, S. (2020). Racial discrimination stress, school belonging, and school racial composition on academic attitudes and beliefs among Black youth. *Social Sciences*, 9(11), 191.
- Mosston, M., & Asworth, S. (2004). *Beden eğitimi öğretimi. Çeviren: Tüzemen, E.* Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Neuman, W. L. (2010). *Toplumsal araştırma yöntemleri: nitel ve nicel yaklaşımlar*, (5. Baskı). S. Özge, Çev). İstanbul: Yayınodası Yayıncılık.
- Nilsen, H. (2009). Influence on student academic behaviour through motivation, self-efficacy and value-expectation: An action research project to improve learning. *Issues in Informing Science and Information Technology*, 6, 545-556.
- Ntoumanis, N. (2001). A self-determination approach to the understanding of motivation in physical education. *British Journal of Educational Psychology*, 71(2), 225-242.
- O'Brien, K. A., & Bowles, T. V. (2013). The importance of belonging for adolescents in secondary school settings. *The European Journal of Social & Behavioural Sciences*, 72, 1-14.
- O'Higgins, N., & Ivanov, A. (2006). Education and employment opportunities for the Roma. *Comparative Economic Studies*, 48, 6-19.
- Okan, T. (2008). *Motivasyon Üzerinde Ulusal Kültür Etkisi ve Bir Çalışma*, Yayımlanmamış, Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Trabzon.

- Osterman, F. K. (2000). Students' Need For Belonging In The School Community. *Review Of Educational Research*, 70(3), 323-367.
- Ölmez, E. (2010). *Görme engelli bireylerin sosyalleşme sürecine sporun etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Özbakır, İ. (2006). *Sivas ili özel ve devlet ilköğretim okullarında okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersine bakış açıları ve beklentilerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Özdiñç, Ö. (2005). Çukurova Üniversitesi Öğrencilerinin Sporun ve Spora Katilimin Sosyalleşmeyle İlişkisi Üzerine Görüşleri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 77-84.
- Özgök S, ve Mediha S. (2016). Ortaokul Öğrencilerin Okula Aidiyet Duygusu ve Arkadaş Bağlılık Düzeyi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25(3): 71-86.
- Özgök, A. (2013). Ortaokul Öğrencilerinde Okula Aidiyet Duygusunun Arkadaşlara Bağlılık Düzeyinin ve Empatik Sınıf Atmosferi Algısının İncelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü*, Adana
- Özkan, R. (2011). *Genel ve imam hatip lisesi öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Papla, M., Wojdała, G., Rasek, J., Królikowska, P., Starzak, J., & Górna-Lukasik, K. (2019). Attitudes towards physical education lessons in students at different levels of education. *Journal of Education, Health and Sport*, 9(4), 301-316.
- Peker, M. ve Mirasyedioğlu, Ş. (2003). Ortaöğretim öğrencilerinin matematik ve fen dersine yönelik tutumları ve başarı arasındaki ilişki. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(14), 157-166.
- Pendergast, D., Allen, J., McGregor, G., & Ronksley-Pavia, M. (2018). Engaging marginalized, "at-risk" middle-level students: A focus on the importance of a sense of belonging at school. *Education Sciences*, 8(3), 1-19.
- Pesce, C., Faigenbaum, A., Crova, C., Marchetti, R., & Bellucci, M. (2013). Benefits of multi-sports physical education in the elementary school context. *Health Education Journal*, 72(3), 326-336.
- Pia-Maria, N. (2016). Enhancing students' sense of belonging through school celebrations: A study in Finnish lower-secondary schools. *International Journal of Research Studies in Education*, 1-17.
- Riddell, W. C., & Song, X. (2011). The impact of education on unemployment incidence and re-employment success: Evidence from the US labour market. *Labour Economics*, 18(4), 453-463.

- Rikard, L. G., & Banville, D. (2006). High school student attitudes about physical education. *Sport, Educational and Society*, 11(4), 385-400.
- Ritter, A. M., Borchardt, M., Vaccaro, G. L., Pereira, G. M., & Almeida, F. (2015). Motivations for promoting the consumption of green products in an emerging country: Exploring Attitudes of Brazilian Consumers. *Journal of Cleaner Production*, 106, 507-520.
- Sak, R., Şahin Sak, İ. T., Atli, S. ve Şahin, B. K. (2015). Okul öncesi dönem: Annebaba tutumları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(3), 972-991.
- Sarı, M., & Özgök, A. (2014). Ortaokul öğrencilerinde okula aidiyet duygusu ve empatik sınıf atmosferi algısı. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 13(2), 479-492.
- Sarı M. Lise Öğrencilerinde Okula Aidiyet Duygusu. *Anadolu University Journal of Social Sciences* 2013; 13 (1): 147-160.
- Sarı, M. (2015). Adaptation of the psychological sense of school membership scale to Turkish. *Global Journal of Human Social Science: G Linguistics & Education*, 15(7), 59-64.
- Selçuk Z. (2000). Gelişim ve Öğrenme, Nobel Yayınları. 7. Baskı, Ankara.
- Sertkahya, M., & Üren, H. (2021). İlköğretim 2. kademe ve Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Karşı Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi: Kemalpaşa İlçesi Örneği. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 166-183.
- Slaten, C. D., Ferguson, J. K., Allen, K. A., Brodrick, D. V., & Waters, L. (2016). School belonging: A review of the history, current trends, and future directions. *The Educational and Developmental Psychologist*, 33(1), 1-15.
- Smith, T. J., Hong, Z. R., Hsu, W. Y., & Lu, Y. Y. (2022). The relationship of sense of school belonging to physics attitude among high school students in advanced physics courses. *Science Education*, 106(4), 830-851.
- Stevens, L. E. ve Fiske, S. T. (1995). Motivation And Cognition İn Social Life: A Social Survival Perspective. *Social Cognition*, 13(3), 189-214.
- Stratton, G., & Mullan, E. (2005). The effect of multicolor playground markings on children's physical activity level during recess. *Preventive Medicine*, 41, 828- 833.
- Şahin, H. (2006). *Beden eğitimi ve spor sözlüğü*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Şahin, M. ve Koruç, Z. (2015). Spor ve egzersiz psikolojisinin temelleri. *Nobel Akademik Yayıncılık*. Ankara

- Şahin, M., Yetim, A. Z. ve Çelik, A. (2012). Psikolojik sağlamlığın gelişiminde koruyucu bir faktör olarak spor ve fiziksel aktivite. *The Journal of Academic Social Science Studies*,5(8), 373-380.
- Tapan, F. (2019). *Suçta Sürüklenen Çocuklarda Aidiyet Duygusu: Adana Örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Adana.
- Taşgın, Ö. ve Tekin, M. (2009). Çeşitli değişkenlere göre ilköğretim ve orta öğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum ve görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(2), 457-466.
- İnternet: TDK (2020), <https://sozluk.gov.tr> Son Erişim Tarihi: 15.05.2024.
- Temiz, C. N., & Sivrikaya, A. H. (2021). Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Karşılaşılan Sorunların İncelenmesi (Yurt İçi ve Yurt Dışı Değerlendirmesi). *Avrasya Spor Bilimleri ve Eğitim Dergisi*, 3(1), 12-39.
- Tezer, M., & Özcan, D. (2015). A study of the validity and reliability of a mathematics lesson attitude scale and student attitudes. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 11(2), 371-379.
- Tomik, R., Olex-Zarychta, D., & Mynarski, W. (2012). Social values of sport participation and their significance for youth attitudes towards physical education and sport. *Studies in Physical Culture and Tourism*, 19(2), 99-104.
- Trudeau, F., & Shephard, R. J. (2005). Contribution of school programmes to physical activity levels and attitudes in children and adults. *Sports Medicine*,35(2), 89- 105.
- Tutal, A.K. (2022). *Ortaokul Öğrencilerinin Empati ve Öz Saygı Düzeylerinin Okula Aidiyet Durumları Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Uluişik, V. (2015). *Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Uluişik, V., Beyleroğlu, M., Suna, G., & Yalçın, S. (2016). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumları ve Akademik Güdülenme Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Burdur İl Merkezi Örneği). *Journal of Human Sciences*, 13(3), 5092-5106.
- Uslu F. (2012). *İlköğretim okulu öğrencilerinin okula yönelik aidiyeti: Öğretmen-öğrenci ilişkisi, akran ilişkisi ve aile katılımının rolü*. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin,109.
- Uslu F. *İlköğretim okulu öğrencilerinin okula yönelik aidiyeti: Öğretmen-öğrenci ilişkisi, akran ilişkisi ve aile katılımının rolü*. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin, 2012, s. 109.

- Üresin, B. (2012). *Beden eğitimi derslerinde uygulanan bireysel rekabetçi ve işbirlikçi hedef yönelimlerinin ilköğretim 2. kademesinde okuyan öğrencilerin beden eğitimi derslerine yönelik tutumlarına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ege Üniversitesi, İzmir.
- Van der Sluis, J., Van Praag, M., & Vijverberg, W. (2005). Entrepreneurship selection and performance: A meta-analysis of the impact of education in developing economies. *The World Bank Economic Review*, 19(2), 225-261.
- Wubbolding, R. E. (2007). Glasser Quality School. *Group Dynamics: Theory, Research, Andpractice*, 11(4), 253.
- Yanık, M. (2018). Ortaöğretimde yapılan okul sporlarının öğrencilerin okula bağlılık düzeyine etkisi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16(1), 73-78.
- Yıldız, E. (2019). *Okul Yaşam Kalitesi Algısı, Okula Aidiyet Duygusu ve Direnç Davranışları: Ortaokul Öğrencileri Üzerinde Bir İnceleme*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Yıldız, E. ve Erci, B. (2011). Anne-baba tutumları ile adölesan saldırganlığı arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 1(3), 6-11.
- Yıldız, H.O. (2022). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Ve Spor Dersine Yönelik Tutumu İle Okula Aidiyet Duygusu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kahramanmaraş Üniversitesi, Kahramanmaraş.
- Yıldız, S. A. (2004). Ebeveyn tutumları ve saldırganlık. *Polis Bilimleri Dergisi*, 6(3-4), 131-150.
- Yıldız-Arıanoğlu, E., & Sarı, M I. (2022). Ortaokul Öğrencilerinde Okul Yaşam Kalitesi Algısı, Okula Aidiyet Duygusu ve Direnç Davranışlarının İncelenmesi. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 12(2), 697-722.
- Yılmaz, İ. ve Akyel, Y. (2008). Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Empatik Eğilim Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (Kefad)*, 9(3), 27- 33.
- Yılmaz, M. (2021). *Okul Aidiyet Duygusu İle Fiziksel Aktivite Yeterlik Algısı Arasındaki İlişkinin Lise Türü Sınıf Ve Cinsiyete Göre Değişimi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Zefran, M. (2015). Students' attitudes towards their EFL lessons and teachers. *Journal of Elementary Education*, 8(1/2), 167-180.
- Zeng, H. Z., Hipscher, M., & Leung, R. W. (2011). Attitudes of high school students toward physical education and their sport activity preferences. *Journal of Social Sciences*, 7(4), 529-537.

Zengin, S. (2013). *Çocuk ve gençlik merkezlerinde hizmet alan 12 – 18 yaş arası erkek çocukların beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeyleri ile benlik saygılarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

Zengin, S., Hekim, M., & Hekim, H. (2016). Ortaokul Ve Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının Cinsiyet ve Öğrenim Kademesi Değişkenine Göre İncelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 3242-3251.

EKLER

T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Bilim Etik Kurulu
Sosyal Bilimler Etik Kurulu

Sayı : E-30640013-108.01-113580
Konu : Etik Kurul İzni

23.01.2023

REKTÖRLÜK MAKAMINA
Sayın Doç. Dr. Serkan ZENGİN
Dr. Öğretim Üyesi

İlgi : 12.01.2023 tarihli ve 3435 sayılı yazı.

"Ortaokul Öğrencilerinin Okula Aidiyet Duygusu İle Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" adlı araştırmanız Sosyal Bilimler Etik Kurulu tarafından bilimsel araştırma etiği yönünden incelendi ve değerlendirildi. Konu ile ilgili kurul görüşü ektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr. Songül KEÇECİ KURT
Etik Kurul Başkanı

Ek:

- 1- Etik Kurul İzni (13 Sayfa)
- 2- Doç. Dr. Serkan Zengin Başvuru Değerlendirme (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSAB7JV7CC Pin Kodu :35662

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5544&eD=BSAB7JV7CC&eS=113580>

Adres:Akbilek Mah. Muhsin Yazıcıoğlu Cad. No:7 Merkez/Amasya
Telefon:2600060 Faks:2600059
e-Posta:genelsekreterlik@amasya.edu.tr Web:http://www.amasya.edu.tr/idari/etik-kurul/bilim-etik-kurulu.aspx
Kep Adresi:amasyauniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Davut AĞBAL
Unvanı: Etik Kurul Üyesi
Tel No: 1

	AMASYA ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ETİK KURUL DEĞERLENDİRME FORMU

Ek-2

Araştırmanın Başlığı : Ortaokul Öğrencilerinin Okula Aidiyet Duygusu İle Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	
Başvuru Formunun Etik Kurula geldiği tarih	12.01.2023
Başvuru Formunun Etik Kurulda incelendiği tarih	18.01.2023
Karar tarihi	18.01.2023

SONUÇ

1.	☒ Kabul
2.	☐ Düzeltme gereklidir: Etik sorun olabilecek sorular/maddeler, süreçler ya da unsurlar bulunmaktadır:
3.	☐ Red Gerekçe, Görüş, Tavsiye ve Açıklamalar:

Başvuru dosyasının incelenmesinde hazır bulunan ve araştırmayla doğrudan veya dolaylı olarak ilişkisi bulunmayan Etik Kurul başkan ve üyelerinin ad,soyad ve imzaları.

(Başkan)
 Prof. Dr. Songül KEÇECİ
 KURT

(Üye-Bşk Yardımcısı)
 Doç. Dr. Fatih CAN

(Üye- raportör)
 Doç. Dr. Melike BAŞ

(Üye)
 Doç. Dr. Kürşat EFE

(Üye)
 Doç. Dr. Davut AĞBAL

Kişisel Bilgi Formu**Cinsiyet**

- ☐ Erkek
☐ Kadın

Sınıf

- ☐ 5
☐ 6
☐ 7
☐ 8

Öğrenim Gördüğünüz Okul Türü

- ☐ Ortaokul (örgün)
☐ İmamhatip Ortaokul

Not Ortalaması

- ☐ 50 – 69
☐ 70 – 84
☐ 85 Ve Üzeri

Okul Takimında Yer Aldınız Mi

- ☐ Evet
☐ Hayır

Anne Eğitim Durumu

- ☐ İlkokul
☐ Ortaokul
☐ Lise
☐ Lisans Veya Lisansüstü

Baba Eğitim Durumu

- ☐ İlkokul
☐ Ortaokul
☐ Lise
☐ Lisans Veya Lisansüstü

Ailenizin Aylık Geliri

- ☐ 8500 tl ve altı
☐ 8500 – 12 500 tl arası
☐ 12 500 tl ve üzeri

Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeği

	MADDELER	Tamamen Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	Beden eğitimi ve spor derslerinde hep korku hissine kapılırım.					
2	Beden eğitimi ve spor etkinliklerinde çok sıkılırım					
3	Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmaktan daima çekinirim					
4	Beden eğitimi ve spor dersinde başarılı olmak için çaba sarfetmem					
5	Beden eğitimi ve spor dersine diğer dersler gibi zorunlu olduğu için katılırım					
6	Beden eğitimi ve sporla ilgili konuşmak çok zevklidir.					
7	Beden eğitimi ve spordan çok zevk aldığım için dersi özlemle beklerim.					
8	Beden eğitimi dersinde ön plana çıkmaktan sakınırım					
9	Beden eğitimi dersinde işbirliği duygularım gelişir.					
10	Beden eğitimi ve spor dersi sağlıklı ve temiz olmayı öğretir.					
11	Gelecekteki öğrencilik yaşamımda beden eğitimi ve spor dersi almak istemem					
12	beden eğitimi ve spor etkinliklerinin insanın sağlıklı gelişmesine katkı sağladığına inanırım.					
13	Okul ders programlarına beden eğitimi ve spor dersi koymak gerekli değildir					
14	Beden eğitimi ve spor uğraşının gelecek yaşamımda önemli yarar sağlayacağına inanırım					
15	Okul ders programlarının her yılında beden eğitimi ve spor dersi olmalıdır.					
16	Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmak beni dinlendirir					
17	Beden eğitimi ve sporla ilgili etkinliklerinin dürüstlük ve demokratik yaşam davranışları kazandırdığına inanırım					
18	Egzersiz ve spor yaparak serbest zamanların daha iyi değerlendirdiğine inanırım					
19	Beden eğitimi ve spor etkinlikleriyle uğraşmanın zaman kaybı olduğuna inanırım.					
20	Serbest zamanlarımda egzersiz ve spor yapmak içimden gelmez					
21	Beden eğitimi ve spor etkinliklerine önemli bir zaman ayırırım,					
22	Beden eğitimi ve sporla ilgili hiçbir şeye ilgi duymam.					
23	Beden eğitim ve spor etkinlikleri her zaman ilgimi çeker.					
24	Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmayı başkalarına önermem					

Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği

Sevgili arkadaşlar, aşağıdaki ifadeler, okulunuz ve öğretmenleriniz hakkındaki duygu ve düşüncelerinizle ilgilidir. Ölçekte, yanıtlaması yaklaşık 10 dakika süren 18 madde bulunmaktadır. Lütfen ifadeleri dikkatle okuduktan sonra. (1) Hiç doğru değil, (2) Doğru değil, (3) Kararsızım, (4) Doğru ve (5) Tamamen doğru seçeneklerinden size en uygun olanı (X) ile İŞARETLEYİNİZ		1.Hiç Doğru Değil	2.Doğru Değil	3.Kararsızım	4.Doğru	5.Tamamen Doğru
1	Kendimi okulumun gerçek bir parçası olarak hissediyorum.					
2	Buradaki öğretmenler bir şeyi iyi yaptığında bunu fark etmektedirler.					
3	Benim gibi insanların burada kabul görmesi çok zordur.					
4	Okulumdaki öğrenciler, benim fikirlerimi önemsemektedirler.					
5	Okulumdaki öğretmenlerin çoğu benimle ilgilenmektedirler.					
6	Bazen kendimi sanki bu okula ait değilmişim gibi hissediyorum.					
7	Bir problemim olduğunda bu okulda konuşabileceğim en az bir öğretmen ya da başka bir yetişkin vardır.					
8	Bu okuldaki insanlar bana arkadaşça davranmaktadırlar.					
9	Buradaki öğretmenler benim gibi insanlarla ilgilenmezler.					
10	Okulumdaki sosyal etkinliklerin çoğuna ben de dahil ediliyorum					
11	Bu okulda bana da diğer öğrenciler kadar saygıyla davranılmaktadır.					
12	Kendimi okulumdaki diğer öğrencilerden çok farklı hissediyorum.					
13	Bu okulda gerçekten kendim olabiliyorum.					
14	Buradaki öğretmenler bana saygı duymaktadırlar.					
15	Bu okuldaki insanlar, benim iyi şeyler yapabileceğimi bilmektedirler.					
16	Keşke başka bir okulda okuyor olsaydım.					
17	Bu okula ait olmaktan gurur duyuyorum					
18	Buradaki diğer öğrenciler beni olduğum gibi beğenmektedirler.					

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: Bahri GÜNGÖR

Doğum Yeri:

Doğum Tarihi:

EĞİTİM DURUMU

Lisans Öğrenimi: Amasya Üniversitesi

Yüksek Lisans Öğrenimi:

Bildiği Yabancı Diller:

BİLİMSEL FAALİYETLERİ

a) Yayınlar (Diğer) : Ordu İlinde Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleklerine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi / Mayıs–Haziran–Temmuz-Ağustos Cilt: 11 Sayı: 2)

b) Bildiriler

c) Katıldığı Projeler

İŞ DENEYİMİ

Çalıştığı Kurumlar ve Yıl: Milli Eğitim Bakanlığı 2015

İLETİŞİM

E-posta Adresi: